

VALDĪBAS VĒSTNESIS

Maksa par „Valdības Vēstnesi”:	
ar piesūtīšanu:	bez piesūtīšanas:
par Ls	(saņemot ekspedīcijā)
par Ls	par Ls
1 gadu 22,—	1 gadu 18,—
1/2 gadu 12,—	1/2 gadu 10,—
3 mēn. 6,—	3 mēn. 5,—
1 „ 2,—	1 „ 1,70
Piesūtīt pa pastu un pie atkalpārdevējiem 13	Par atsevišķu numuru 10

Latvijas valdības
Iznāk katru dienu, izņemot

Redakcija:
Rīgā, pili 2. ist. Tālrunis 20032
Runas stundas no 11—12

oficiāls laikraksts
svētdienas un svētku dienas

Kantoris un ekspedīcija:
Rīgā, pili 1. ist. Tālrunis 20031
Atvērts no pulksten 9—3

Sludinājumu maksa:

a) tiesu sludinājumi līdz 30 vienslejiņām rindiņām	Ls 4,—
par katru tālāku rindiņu	„—,15
b) citu iestāžu sludinājumi par katru vienslejiņu rindiņu	„—,20
c) no privātiem par katru viensl. rindiņu (par obligāt. sludin.)	„—,25
d) par dokumentu pazaudēšanu no katras personas	„—,80

Papildinājums Valsts civildienesta nolikumā.
Likums par iekšzemes augļu un ogu tirdzniecību.
Pārgrozījumi un papildinājumi Zemkopības ministrijas iekārtā.
Likums par nekustamu īpašumu atsavināšanu Finanču ministrijas un Kara muzeja jaunceltņu novietošanai.
Pārgrozījums noteikumos par atbildību augstskolu mācības spēkiem par papildu pienākumiem un par ārpusštata mācības spēku atalgojumu.
Senāta Kriminālā kasācijas departamenta 1935. g. spriedumi. (Pielikumā.)

28. pantā vārdus „administratīva nodaļa” atvietot ar vārdiem „administratīva daļa”.
30. pantā svītrot vārdus „departamenta būvniecību, tiltus, ceļus, telefonus”.
III. Likuma papildināt ar šādu jaunu 5°. pantu:
5. Pie ministrijas pastāv uz sevišķu statūtu pamata autonomi valsts uzņēmumi labības birojs, valsts kūdras fabriku pārvalde un valsts mākslīgā šifera fabrika.
IV. Likuma 11., 12. un 25. pantu atcelt.
Rīgā, 1936. g. 9. septembrī.
Valsts un Ministru Prezidents K. Ulmanis.

Ministru kabinets 1936. g. 8. septembrī ir pieņēmis un Valsts Prezidents izsludina šādu likumu:

Likums
par nekustamu īpašumu atsavināšanu Finanču ministrijas un Kara muzeja jaunceltņu novietošanai.

I. Finanču ministrijas un Kara muzeja jaunceltņu novietošanai un pienācīgai izbūvei valsts atsavina sekojošus nekustamus īpašumus Rīgā:
1) L. Smiļšu ielā 36 un Troksņu ielā 22 (gr. 8. № 145), ar zemes grāmatu reģistru № 146;
2) L. Smiļšu ielā 34 (gr. 8. № 144), ar zemes grām. reģ. № 145;
3) L. Smiļšu ielā 32 (gr. 8. № 143), ar zemes grām. reģ. № 144;
4) M. Zirgu ielā 1 (gr. 6. № 10), ar zem. grām. reģ. № 336;
5) L. Zirgu ielā 21 (gr. 6. № 15), ar zem. grām. reģ. № 334;
6) L. Zirgu ielā 19 (gr. 6. № 16), ar zem. grām. reģ. № 333;
7) L. Zirgu ielā 27 (gr. 6. № 33), I hip. iec.; zem. grām. reģ. № 308;
8) L. Zirgu ielā 17 (gr. 6. № 14), I hip. iec.; zem. grām. reģ. № 335;
9) M. Kalēju ielā 9/11 (gr. 6. № 7), ar zem. grām. reģ. № 340;
10) L. Smiļšu ielā 6 (gr. 8. № 80), ar zem. grām. reģ. № 175.
2. Katru no augšminētiem nekustamiem īpašumiem valsts, Finanču ministrijas personā, atsavina, labprātīgi vienojoties par atbildību ar nekustamā īpašuma īpašnieku, piemērojot likumu par nekustamas mantas piespiedu atsavināšanu valsts vai sabiedriskām vajadzībām (Lik. kr. 1923. g. 59), pie kam minētā likuma 6., 8., 9., 12.—14. un 16. pants nav jāievēro.
3. Ja labprātīga vienošanās par atbildību ar atsavināmā nekustamā īpašuma īpašnieku nav panākta, nekustamo īpašumu novērtē speciāli šim nolūkam sastādīta komisija. Komisijā ieiet Finanču ministrijas pārstāvis kā priekšsēdis un pa vienam pārstāvim no Tieslietu un Kara ministrijām, Valsts kontroles un Rīgas pilsētas, un tam bez balsstiesības var pieaicināt arī atsavināmo nekustamo īpašumu īpašniekus vai viņu pilnvarniekus. Uz šīs komisijas novērtējuma pamata finanču ministrs nosaka atbildības apmēru.
4. Iepriekšējā pantā minēto finanču ministra lēmumu var pārsūdzēt Senāta administratīvam departamentam, saskaņā ar likumu par administratīvajām tiesām (Lik. kr. 1921. g. 59).
5. Atsavināto nekustamo īpašumu īpašniekiem atbildību izmaksā Finanču ministrija.
6. Pēc atbildības samaksas ar šo likumu atsavinātie nekustamie īpašumi uz Finanču ministrijas vienpusēju pieprasījumu atbrīvojami no paradiem un apgrūtinājumu un ierobežojumu ierakstiem un atzīmēm un pārvedami uz valsts vārdu Finanču ministrijas personā, atveicot zemes grāmatu reģistra jaunu foliju.
7. Ieinteresētās personas, kam par labu zemes grāmatās skaitās kādas tiesības uz

Ministru kabinets 1936. g. 8. septembrī ir pieņēmis un Valsts Prezidents izsludina šādu likumu:

Papildinājums
Valsts civildienesta nolikumā.

Valsts civildienesta nolikuma (1935. g. izd.) 109. pantu papildināt ar šādu piezīmi: 109.
Piezīme. Izņēmumi no šini (109.) pantā paredzētā aizlieguma pielaižāmi ar Ministru kabineta atļauju.
Rīgā, 1936. g. 9. septembrī.
Valsts un Ministru Prezidents K. Ulmanis.

Ministru kabinets 1936. g. 8. septembrī ir pieņēmis un Valsts Prezidents izsludina šādu likumu:

Likums
par iekšzemes augļu un ogu tirdzniecību.

1. Zemkopības ministrs, saziņā ar finanču ministru, izdod noteikumus par augļu un ogu labumu, šķirošanu, transportu un tirdzniecības traukiem, iesaiņošanu, uzglabāšanu un tirgošanās kārtību.
2. Noteikumu (1. p.) izpildīšanu uzrauga Zemkopības ministrijas pilnvarotās personas un policija.
3. Uz šā likuma pamata izdoto noteikumu pārkapējus zemkopības ministrs soda administratīva kārtībā ar naudas sodu līdz Ls 500,— katrā atsevišķā gadījumā.
Likums stājas spēkā 1937. g. 1. jūnijā.
Rīgā, 1936. g. 9. septembrī.
Valsts un Ministru Prezidents K. Ulmanis.

Ministru kabinets 1936. g. 8. septembrī ir pieņēmis un Valsts Prezidents izsludina šādu likumu:

Pārgrozījumi un papildinājumi
Zemkopības ministrijas iekārtā.

Zemkopības ministrijas iekārtā (Lik. kr. 1935. g. 42) izdarīt sekojošos pārgrozījumus un papildinājumus:
I. Likuma 29. pantu izteikt tā:
29. Administratīvā daļa pārzina mežu resora personālu, revīziju lietas, tiesu lietas, dienesta zemes, departamenta saimnieciskās lietas, departamenta būvniecību, tiltus, ceļus un telefonus.
II. Likuma 7., 8., 10., 19., 24., 28. un 30. pantā izdarīt šādus pārgrozījumus:
7. pantā svītrot vārdus „labības birojs”.
8. pantā pirmā daļā svītrot vārdus „labības biroju — biroja vadītājs”; otrā daļā vārdus „saldētavas pārvaldnieks” atvietot ar vārdiem „saldētavas direktors”; trešā daļā svītrot vārdus „un labības biroja vadītājam”.
10. panta beigās pievienot vārdus „un 8) dabas katastrofās cietušo palīdzības nodaļa”.
19. pantā svītrot vārdus „un 5) kūdras nodaļa”.
24. panta beigās pievienot vārdus „kā arī pārzina kūdras purvu pētīšanu un kūdras izmantošanas veicināšanu”.

Valsts tipogrāfija izlaidusi jaunā papildinātā izdevumā grāmatu:

Latvijas likumi par civilstāvokļa aktiem.
(Rokas grāmata dzimtsarakstu nodaļām, to pārraugiem mirtiesnešiem un garīdzniekiem.)

Šis izdevums ietver visus papildinājumus un pārgrozījumus, kas izsludināti līdz 1936. g. 31. augustam.
Sarakstītājs Rīgas pils. dzimtsarakstu nodaļas pārzinis A. Šmēmanis.
Grāmatā ievietoti civilstāvokļa aktu registrācijas, laulību, leģitīmāciju, adopciju, uzvārdu maiņu, pavalstniecības, iekšzemes un ārzemju pasu u. c. likumi ar Tieslietu ministrijas instrukcijām un paskaidrojumiem.
Grāmatai pievienoti Latvijas baznīcu grāmatu saraksti no 16. g. s. sākot.

Eksemplārs maksā:
brošēts, bez piesūtīšanas Ls 3,—, ar piesūtīšanu pa pastu Ls 3,35
šagrēnkāliķona vākos, bez piesūt. „ 4,—, „ „ „ „ „ „ 4,40

Valsts tipogrāfija, Rīgā, pili.

atsavināmo zemi, saņem viņam pienākošās summas priekšrocību kārtībā, bet ne vairāk par nolīgtu vai novērtēto atbildības summu.
8. Šā likuma piemērošanai finanču ministrs var izdot instrukciju.
Šis likums stājas spēkā izsludināšanas dienā.
Rīgā, 1936. g. 9. septembrī.
Valsts un Ministru Prezidents K. Ulmanis.

Pārgrozījums
noteikumos par atbildību augstskolu mācības spēkiem par papildu pienākumiem un par ārpusštata mācības spēku atalgojumu.

Noteikumu par atbildību augstskolu mācības spēkiem par papildu pienākumiem un par ārpusštata mācības spēku atalgojumu (Lik. kr. 1925. g. 177) 1. panta 1. punkta („Universitātē”) g burtā vārdu „pārstāvis” atvietot ar vārdu „vadītājs” un punkta beigās pievienot klāt šādu teikumu: „Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultātes dekāns saņem minētās 10 sant. likai par katru viņa pārzināmās nodaļas studentu, bet par šīs fakultātes otras nodaļas studentiem atbildību 10 sant. mēnesī par katru studentu saņem šis nodaļas vadītājs.”
Rīgā, 1936. g. 8. septembrī.
Ministru prezidents K. Ulmanis.
Izglītības ministrs A. Tentelis.
Tautas labklājības ministra v. H. Apsīts.

Iecelšanas un atvaļinājumi.

1337. lēmums.
1936. g. 4. septembrī, saskaņā ar papildinājumu likumā par biedrību, savienību un politisko organizāciju slēgšanas, likvidācijas un registrācijas kārtību izņēmuma stavoka laikā, 14°. pantu („Vald. Vēstn.” 1934. g. 163. num.), iecēlu Apģērhu rūpniecības strādnieku arodbiedrībai šādu revīzijas komisiju: par priekšsēdētāju Pēteri Salu un par locekļiem Jāni Putniņu un Augustu-Aleksandru Licupu.
Iekšlietu ministra b. A. Bērziņš.
Administr. depart. direktors Anšmits.

1344. lēmums.

1936. g. 4. septembrī, saskaņā ar papildinājumu likumā par biedrību, savienību un politisko organizāciju slēgšanas, likvidācijas un registrācijas kārtību izņēmuma stavoka laikā, 14°. pantu („Vald. Vēstn.” 1934. g. 163. num.), atbrīvoju dzīves vietas maiņas dēļ no iepriekšējiem amatiem Krustpils latviešu biedrības valdes priekšsēdētāju Jāni Kazi un re-

vīzijas komisijas priekšsēdētāju Vili Gūtmani un iecēlu par minētās biedrības valdes priekšsēdētāju līdzšinējo biedrības sekretāru Pēteri Daugu, par valdes locekli Jāni Apini un par revīzijas komisijas priekšsēdētāju Arturu Freigangu.

Iekšlietu ministra b. A. Bērziņš.
Administr. depart. direktors Anšmits.

1348. lēmums.

Grozot savu 346. lēmumu („Vald. Vēstn.” 1935. g. 84. num.) un 663. lēmumu („Vald. Vēstn.” 1935. g. 234. num.), saskaņā ar papildinājumu likumā par biedrību, savienību un politisko organizāciju slēgšanas, likvidācijas un registrācijas kārtību izņēmuma stavoka laikā, 14°. pantu („Vald. Vēstn.” 1934. g. 163. num.), atceļu Saldumu rūpniecības strādnieku arodbiedrības valdi un revīzijas komisiju un iecēlu minētai biedrībai šādu jaunu valdi un revīzijas komisiju:

valdē par priekšsēdētāju Jāni Kahmu un par locekļiem Vladimīru Eglīti, Oskaru Silpīti, Jāni Vilandu un Annu Priedi;

revīzijas komisijā par priekšsēdētāju Indriķi Holčaku un par locekļiem Alfrēdu Vilciņu un Alviņu Ozols

1936. g. 4. septembrī.
Iekšlietu ministra b. A. Bērziņš.
Administr. depart. direktors Anšmits.

Apstiprinu
Rīgā, 1936. g. 7. septembrī.
Iekšlietu ministrs V. Gulbis.

Rīkojums
par turistu aģentu iecelšanu.

Pamatojoties uz noteikumiem par turistu aģentiem 1. pantu („Valdības Vēstnesis” 1934. g. 156. num.), iecēlu par Iekšlietu ministrijas turisma biroja turistu aģentiem:
Durbē — pilsētas sekretāru Voldemāru Ozolu, dzīv. Tīrgu ielā 6;
Saldū — skolu valdes darbvedi Pēteri Kavanu, dzīv. Dzirnava ielā 1;
Baldonē — sēravotu darbvedi Jēkabu Grundšteinu, dzīv. sēravotā;
Rozēnu pag. un Staicele — aizsargu nov. vada komandieri Ernestu Porciteru, dzīv. Staicele, Mārtinsona mājā;
Vecsaules pag. — pamatskolas skolotāju Jāni Berki, dzīv. Vecsaule;
Saukas pag. — 2 gad. lauksaimniecības skolas pārzini, agr. Pēteri Mūzi, dzīv. Vecsaukas muižā;
Nirzas pag. — pamatskolas pārzini Benediktu Stabausi, dzīv. 6 kl. pamatskolā;
Rendas pag. — pagasta valdes ierēdni un aizsargu Albertu Zivertu, dzīv. Rendas pag. namā;
Virbu pag. — pamatskolas pārzini Žani Lasmani, dzīv. 6 kl. pamatskolā;
Iecavas pag. — turistu apmetnes pārzini Jāni Švolmani, dzīv. Iecavā, Izglītības biedrības namā;
Bēnes pag. — pamatskolas skolotāju Jāni Miesnieku, dzīv. 6 kl. pamatskolā;
Lutriņu pag. — pamatskolas pārzini Oto Gērki, dzīv. 6 kl. pamatskolā;
Seces pag. — pamatskolas pārzini Pēteri Kalniņu, dzīv. 6 kl. pamatskolā;

Kārju pag. — Frici Košu, dzīv. Kārju dzirnavās.

Dzīves vietas maiņas dēļ atsvabinu no turistu aģenta pienākumiem Vecāicenes pagasta aģentu Vili Kanastu.

Visas iestādes un amatpersonas lūgtas sekmēt un atbalstīt minēto turistu aģentu darbību un pienākumu izpildīšanu.

Rīgā, 1936. g. 1. septembrī. 55156 (T. b.)

Administr. depart. vicedirektors O. Cielēns.

Turisma inspektors K. Vanags.

Valdības iestāžu paziņojumi.

Tautas labklājības ministrijas uzaicinājums valsts, pašvaldības un privātām iestādēm.

Tautas labklājības ministrija uzaicina valsts, pašvaldības un privātas iestādes un uzņēmumus vajadzības gadījumā pieprasīt darba spēku šīs ministrijas Rīgas darba apgādē, Torņa ielā 4, tālrunis 21714.

Uz 1936. g. 1. septembri darba apgādē bija sekojošs skaits darba meklētāju:

Sievietes:

Table with 2 columns: Category and Count. Includes categories like 'Tekstilrūpniecības strādnieces', 'Apģērbu rūpu strādnieces', etc.

Kopā 286

Vīrieši:

Table with 2 columns: Category and Count. Includes categories like 'Metallstrādnieki', 'Kokstrādnieki', 'Pārtikas un narkot. vielu strādņ.', etc.

Kopā 334

Izlabojums.

„Valdības Vēstneša“ 1936. g. 199. num. ievietotā Elspura mel. sab. — Elles purva novadgrāvja rakšanas darbu dalībnieku saraksta 1. grupā 37. num. pēc kārtas 6. ailē jābūt zemes grāmatu reģistra numuram 1737; 50. num. pēc kārtas 7. ailē nodrukātā Umurgas pag. Umurgas muiža un Umurgas pag. Sāruma muiža vietā jālasa Umurgas pag. Umurgas-Sāruma muiža; 66. num. pēc kārtas 7. ailē nodrukātā Umurgas pag. Umurgas-Sārma muižas vietā jālasa Umurgas pag. Umurgas-Sāruma muiža; 2. grupā 18. num. pēc kārtas 4. ailē nodrukātā Stotes (II) vietā jālasa Stotes (I un II).

Daļas vadītāja v. M. Šjachtovičs.

Vec. sev. uzdevumu ierēdnis T. Erlachs.

Paziņojums
Kuldīgā dzīvojošiem valsts darbiniekiem.

Veselības departaments paziņo, ka par valsts darbinieku ārstu Kuldīgā pieņemts Dr J. Bērziņš no š. g. 10. septembra.

Depart. direkt. v. Dr O. Alks.

Valsts darb. ārstn. nod. vadīt. Dr Driža.

Māksla.

Valsts Prezidents Dr K. Ulmanis
Dailes teātra sezonas atklāšanas izrādē.

Tā bija zīmīga sagaidāšanās, ka taisni vakardien, 9. septembrī, kad jaunam skolai gadam sākoties, simtiem skolu Latvijas pilsētās un laukos vēra savas durvis, lai uzņemtu mācāmo un audzināmo jaunatni, — arī Dailes teātris ievadīja savu jaunatklājamo sezonu ar Rudolfa Blaumaņa „Pazudušo dēlu“ pirmizrādi, norādoties ar to, ka arī šis teātris grib tagad lielāku vēribu piegriezt vecam, sen sasāpējušam, bet arī mūžīgi jaunam nākamam paaudžu audzināšanas jaunajumam.

Valsts Prezidenta Dr K. Ulmaņa ierašanās karogiem un zaļumiem puškotā kupli apmeklētā teātra namā, kur publika viņu saņēma kājās pieceļoties un ar jūsmīgiem aplausiem, arī lielu reizi pastiprēja, ka arī mūsu nacionālās valdības mērķi saskan ar šiem teātra nodomiem visiem spēkiem veicināt mūsu jaunatnes lielo audzināšanas darbu.

Kāpēc Dailes teātris savai 17. darbības gada atklāšanai izvēlējies taisni Blaumaņa „Pazudušo dēlu“ un ne cita rakstnieka lugu, par to teātra mākslinieciskais vadītājs Ed. Smilģis paskaidro, ka teātris ar to gribot Blaumaņim nomaksāt savu parādu, t. i. godināt Blaumaņi par tiem panākumiem, ko Dailes teātris guvis, izrādīdams Blaumaņa komēdijas. Un, godinādams Blaumaņi, teātris cerot gūt arī lielus garīgus kapitālus sev un tautai, jo Blaumanis kā dramatiķis vēl arvien esot neaizniegts paraugs, kas, tēlodams zemnieku, rādot tai pašā laikā visdziļākos cilvēka pārdzīvojumus un cilvēka sirds, jūtu un gribas sadursmes. Tāpēc teātris uzskatījis par savu pienākumu tuvināt Blaumaņa tēlus un domas mūsu modernam laikmetam, kur pilsētu troksnis un reklāma ugunis notrulina mūs pret dabas balsi, un darīt šos Blaumaņa tēlus un domas mīlus mūsu jaunatnei.

Bet nevien mūsu jaunatnei, arī viņas vecākiem un audzinātājiem jārak uz Dailes teātri un jāredz, kādā traģiskā strupceļā un iznīcībā nepareizā audzināšana noved darbīgo Roplainu saimnieku cerību pilno dēlu Krustiņu. Būtu Roplainu tēvs neuzskatījis tikai fizisko darbu un par to saņemamo naudu par savas dzīves mērķi, bet padomājis, ka tikpat svarīga ir arī viņa mantinieka un dzimtas atvases Krustiņa audzināšana un pareiza sagatavošana krietnai un darbīgai dzīvei, būtu Roplainu māte skaidrāk zinājusi un izpratusi uz kādu augstāku mērķi vadīt savu augošā dēla spēkus un gribu un mazāk domājusi par vieglāku dienu gatavošanu viņam, nekā savā grūtā darba mūžā piedzīvojuši paši vecie Roplaini, — tad Krustiņa traģēdija gan laikam nekad nebūtu notikusi, un Krustiņu viņa gaitās pavadītu nevis dažādas kļūmīgas dēkas un visu labo, cēlo un mīļo nāvējošie notikumi, bet gan daudz gaišāki visus iepriecinoši piedzīvojumi, un Blaumanis jau tad, pirms gantrīs 50 gadiem sava „Pazudušo dēla“ vietā varētu rakstīt citu lugu, nosaukdams to varbūt par „Atrasto dēlu“, kas savus kūšājošos jaunības spēkus apzinīgi izlieto savas tautas un savas ģimenes gaišākas nākotnes dzīves un tās mērķu apzinīgai sasniegšanai.

Bet dzīves gudrību nevar nevienam iedot, ne arī ieliet, un sevišķi jau ar tādiem lutināšanas un nepareizas audzināšanas paņēmieniem ne, kā to dara Roplainu māte, dažu labu reizi pati pamudinādama dēlu uz melniem un aplamu mīkstāulīgu rīcību. Gala iznākums tad nu ir vājas gribas un nenosvērtais visiem vējiem līdzī šaudīgais Krustiņš, bezrakstura jauneklis, kam pašam par sevi nav jauna nodomu, bet nav arī nekādas stipras gribas pretimturēties dažādiem viņinošiem un katrā ziņā jauniem aicinājumiem. Cik nevērtīgs ir šāds raksturs sadzīvē, to spilgti rāda Blaumanis, likdams tēvam pārkoņa negaisa nakti nošaut savu par nederīgu sabiedrības locekli izaugušo dēlu, kad Krustiņš sava dzerāja biedra Pūlišu Pauļa pierunāts, ielien pa logu istabā izzagt no tēva naudas skapja kāršu spēlei vajadzīgo naudu.

Ed. Smilģis Dailes teātra vakardienas izrādē „Pazudušo dēlu“ bija iekārtojis vairāk modernizētā teātrālā izteiksmē, nekā agrāk bijām parādīši šo lugu skatīt. Bet Blaumanis un viņa reālie dzīves tēlojumi ir diezgan grūti modernizējami. Tāpēc

Latvijas bankas nedēļas pārskats

1936. g. 7. septembrī.

Table with 4 columns: Category, Lati., S., and another Lati., S. Includes rows for 'Zelts lējumos un monētās', 'Ārzemju valūta', 'Sudraba nauda', etc.

Rīgā, 1936. g. 9. septembrī.

16580

Padomes priekšsēdētājs A. Klīve.
Galvenā direktora v. J. Stalbovs.

ari Dailes teātra izrādē redzējam veco Mikus tēvu (A. Mitrevicu), Ilzi (E. Brambergi), Miku (R. Kreicumu) atdzīvinam Blaumaņa tēlotos reālos tēpus, kamer Krustiņš (Ed. Smilģis), krodznieka meita Matilde (L. Bērziņa), Pūlišu Paulis (Veicis) savās lomās lielā vairāk teatrāliskuma un nevarēja vairs būt tik latviski reāli, kādus tos Blaumanis bija savā apkārtne skatījis. Šāds teatrāliskums dod gan vairāk skajuma, bet mazāk sirsniģuma, un tāpēc, jāsaika, lugas izrādē nav viengabalainības. Bet tā jau ir uzskatu un garšas lieta, kā katrs domā panākt lielāku iespaidu.

Skatītāju simpātijas visvairāk guva Mitrevica Mikus tēvs, kura dēļ vien jau ir vērts šo lugu noskatīties. Šai vecā kalpa tēva lomā Mitrevics ar ļoti maz vārdiem, kustībām un žestiem rāda tik pārliecinošu spēli, ka tas ir tiešām liels prieks un liela laime redzēt šo lielo aktieri mūsu skatuve. Nezin, kā viņš būtu tēlojis Krustiņu, ja režisors būtu kādreiz iedomājies pats atteikties no šīs galvenās lomas tēlošanas? Līdz šim jau nu gan vēl esam parādīši redzēt lugas režiju un galvenās lomas tēlošanu apvienotas vienā personā, bet vajadzētu nopietni padomāt, kā lietas labā tās turpmāk vajadzētu katrā ziņā šķirt, jo no tā gūtu tikai izrādes viengabalainība un skatītāji.

Dailes teātra jauniestudējumu leteicams noskatīties visiem vecākiem un skolēniem, lai viņiem kādreiz nebūtu pašiem jāraud par savas gribas vājumu.

Nacionālā opera.

Nacionālās operas filmu nodaļa vakardien izrādīja presiē un ielūgtiem viesiem pirmoreiz skatu filmu „Dzīves cīņa Sudanā“, kur varēja ar interesi noskatīties šā tādā Afrikas novada iedzīvotāju, melno cilvēku, dzīvē, viņu dažādā darbībā un cīņā ar turienes dabu un visādiem džungļu zvēriem un kustoņiem. Bez tam pamiedza gleznainas ainas par pašu operu un tās darbiniekiem, beidzot parādīja arī t. s. dzēsa kapelas orķestri viņa lielā raibumā un skajumā. Filmu nodaļas vadītājs O. Krolls stipri rūpējas par savas nodaļas izkopšanu. Publika ar atzinību uzņem un izpēns katru jaunievdumu un atsvaidzinājumu tajā.

Ceturtdien, 10. septembrī, 1. simfoniskais koncerts. Dirģents prof. M. Šteimanis. Solists Arv. Norītis. Apvienots Nacionālās operas un Rīgas radiofona orķestris. Programmā: P. Čaikovska 4. simfonija, J. Brāmsa koncerts vijolei orķestra pavadījumā, A. Skrabina „Ekstazes poēma“. 1. koncertu abonementu biļete.

Piektdien, 11. sept., „Don-Kihots“. Galvenās lomās H. Tangijeva-Birzniece un O. Lēmanis. Dirģents Arv. Norītis.

Sestdien, 12. septembrī, „Traviata“. Piedalās J. Nēdra, G. Neimanis, L. Blūmentāle, L. Zahodņiks, V. Stots u. c. Dirģents P. Barisons.

Svētdien, 13. septembrī, pikst. 13.30 jauns balleta divertiments „Vasaras raža“; pikst. 19.30 „Adriana Lekuivrē“.

Nacionālais teātris.

Ceturtdien, 10. septembrī, pikst. 19.30 lētā izrādē „Plaisas parketā“.

Piektdien, 11. septembrī, pikst. 19.30 lētā izrādē „Ziedošais jaunības laiks“.

Sestdien, 12. septembrī, pikst. 19.30 Liliņas Štengeles viesizrādē pirmo reizi „Marija Baškircēva“ E. Andaja un L. Balinta luga 5 cēlienos. Režisors A. Amfmanis - Briedītis; dekorators A. Cimermanis. Derīga abonementa 2. un 8. biļete. Piedalās: L. Štengēle, A. Klīnte, M. Smičehene, O. Lejaskalne, I. Graudiņa, K. Lagzdīņš, A. Alksnis, R. Zandersons un citi.

Strādnieku izrādes Nacionālā teātri. Nacionālā teātra direkcija vienojusēs ar Darba kameru par strādnieku izrādēm šai sezonā. Strādnieku izrādes notiks pirmdienās. Noteiktā izrāžu kārtība pirmām sešām izrādēm: 19. septembrī „Pūt, vējiņi“, 26. septembrī „Ziedošais jaunības laiks“, 5. oktobrī „Plaisas parketā“, 12. oktobrī „Dullais barons Bundulis“, 19. oktobrī „Pūt, vējiņi“, 26. oktobrī „Dāmu karš“.

Dailes teātris.

Ceturtdien, 10. sept., pikst. 19.30 tautas izrādē „Zisija“.

Piektdien, 11. sept., pikst. 19.30 „Pazudušais dēls“.

Sestdien, 12. sept., pikst. 19.30 tautas izrādē „Galma koncerts“.

Svētdien, 13. sept., pikst. 19.30 „Pazudušais dēls“.

Literatura.

Muitas departamenta rīkojumi. 23. num. 1936. g. 5. septembrī.

Rīgas slimn. kasu starpbiroja 1935. gada darbības pārskats. Rīgā, 1936. gadā.

KURSI.

Rīgas bīrā 1936. gada 10. septembrī.

Devīzes:

Table with 2 columns: Currency and Rate. Includes '1 Amerikas dollars', '1 Anglijas mārciņa', '100 Francijas franku', etc.

Vērtspapīri:

6% Latv. hip. bankas ķilu zīmes 95 — 96

Rīgas bīrzas kotācijas komisijas priekšsēdētājs P. Role.

Zvērināts bīrzas māklēris P. Rupners.

Redaktors M. Ārons.

Šim numuram 8 lapas puses.

Tiesu sludinājumi.

Rīgas apgabalt. 3. civiltodala, uz Civilproc. nolik. 1628., 1631., 1636. un 1710. p. pamata, paziņo, ka pēc 1912. g. 22. aprīlī Ogres pag. mir. Lienas-Mildas Blauns, dzimušas 1893. gada 2. februārī, ir atklāts mantojums, un uzaicina, kam ir uz šo mantojumu kādas tiesības vai prasījumi no tā kā mantiniekiem, legatāriem, fideikomisāriem, kreditoriem u. t. l., pieteikt šīs tiesības un prasījumus minētai tiesai 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ievietošanas „Valdības Vēstnesī“, norādot, ka visus, kas nebūs pieteikuši savas tiesības un prasījumus uzaicinājuma termiņā, atzīs par tās zaudējušiem.

Rīgā, 1936. g. 1. septembrī. L. 4600/36. 15796g
Priekšsēdēt. b. v. J. Drandē. Sekretāra v. i. E. Lasmanis.

Rīgas apgabalt. 3. civiltodala, ir atklāts mantojums, un uzaicina, kam ir uz šo mantojumu kādas tiesības vai prasījumi no tā kā mantiniekiem, legatāriem, fideikomisāriem, kreditoriem u. t. l., pieteikt šīs tiesības un prasījumus uzaicinājuma termiņā, atzīs par tās zaudējušiem.

Rīgas apgabalt. 3. civiltodala, uz Civilproc. nolik. 1628., 1631., 1636. un 1710. p. pamata, paziņo, ka pēc 1935. g. 26. maijā Aliksnē miruša Hugo Kupča, dzimis 1904. gada 12. oktobrī, ir atklāts mantojums, un uzaicina, kam ir uz šo mantojumu kādas tiesības vai prasījumi no tā kā mantiniekiem, legatāriem, fideikomisāriem, kreditoriem u. t. l., pieteikt šīs tiesības un prasījumus minētai tiesai 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ievietošanas „Valdības Vēstnesī“, norādot, ka visus, kas nebūs pieteikuši savas tiesības un prasījumus uzaicinājuma termiņā, atzīs par tās zaudējušiem.

Rīgā, 1936. g. 1. septembrī. L. 4566/36. g. 15797g
Priekšsēd. b. v. J. Drandē. Sekretāra v. i. E. Lasmanis.

Rīgā, 1936. g. 1. septembrī. L. 4598/36. 15798g
Priekšsēd. b. v. J. Drandē. Sekretāra v. i. E. Lasmanis.

Rīgā, 1936. g. 1. septembrī. L. 4387/36. 15800g
Priekšsēd. b. v. J. Drandē. Sekretāra v. i. E. Lasmanis.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, uz Civilproc. nolik. 1628., 1631., 1636. un 1710. p. pamata, paziņo, ka pēc 1936. g. 11. jūnijā Cēsis miruša Mārcia Mieriga, dzim. 1865. g. 23. decembrī, ir atklāts mantojums, un uzaicina, kam ir uz šo mantojumu kādas tiesības vai prasījumi, tas kā mantiniekiem, legatāriem, fideikomisāriem, kreditoriem u. t. l. pieteikt šīs tiesības un prasījumus minētai tiesai 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstnesī”, norādot, ka visus, kas nebūs pieteikuši savas tiesības un prasījumus uzaicinājuma termiņā, atzīs par tās zaudējušiem.

Rīgā, 1936. g. 1. septembrī. L. 4611/36. 15801g Priekšsēdētāja v. K. Sāns. Sekretāra v. J. E. Lasmanis.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, uz Civilproc. nolik. 1628., 1631., 1636. un 1710. p. pamata, paziņo, ka pēc 1936. g. 2. maijā Inčukalna pag. mir. Mārtiņa Arāja, dzim. 1859. gada 19. novembrī, ir atklāts mantojums, un uzaicina, kam ir uz šo mantojumu kādas tiesības vai prasījumi, tas kā mantiniekiem, legatāriem, fideikomisāriem, kreditoriem u. t. l. pieteikt šīs tiesības un prasījumus minētai tiesai 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstnesī”, norādot, ka visus, kas nebūs pieteikuši savas tiesības un prasījumus uzaicinājuma termiņā, atzīs par tās zaudējušiem.

Rīgā, 1936. g. 1. septembrī. 4584/36. 15803g Priekšsēdētāja v. J. E. Lasmanis. Sekretāra v. J. E. Lasmanis.

Rīgas apgabaltiesas 4. civilnod. 1936. g. 25. augusta tiesas sēdē, izklausījusi Mades Silhā, dzim. Suglenieks, hipotekāro parādu dzēšanas lietu, nolēma: 1) atzīt par samaksātam mantojuma daļas par: a) 25 kr. rbl. atlikuma, b) 15 kr. rbl. atlikuma, c) 50 kr. rbl., d) 50 kr. rbl. un d) 50 kr. rbl. un d) 50 kr. rbl. visas bez %, apstiprinātas 1900. g. 31. jūlijā ar 851. num. uz nekust. īpašumu Madonas apr. Mārcienas muižas Spridzēnu 28. num. nājam ar zemes grāmatu reg. 1299. n., izdotas par labu: a) Marijai Seglenieks, b) Lizai Lauris, c) Jekabam Seglenieks, d) Edei Pūķis, e) Annai Vilhis un f) Lotei Baumanis; 2) izsniegt lūdzejai šā lēmuma norakstu iesniegšanai Cēsu-Valkas zemes grāmatu nodaļai parāda dzēšanai.

Rīgā, 1936. g. 31. augustā. 03073. L. 343/36. 15809g Priekšsēdētāja v. K. Sāns. Sekretāra v. O. Koddaras.

Rīgas apgabalt. 4. civilnodala 1936. g. 25. augusta tiesas sēdē, izklausījusi Antona Burjata lūgumu par hipotekāro parāda dzēšanu, nolēma: atzīt par samaksātu obligāciju par 900 kr. rbl., apstiprinātu 1900. g. 12. jūnijā ar 749. num. uz nekustamu īpašumu Cēsu apr. Jaunpībelas zemes muižas Vec-Murdenu maiu ar zem. grām. reg. 3754. num. par labu Pēterim Jāņa d. Bērziņa II; 2) izsniegt lūdzejam šā lēmuma norakstu iesniegšanai Cēsu-Valkas zemes grāmatu nodaļai obligācijas dalīšanai.

Rīgā, 1936. g. 31. augustā. 03046. L. 215/36. 15818g Priekšsēdētāja v. K. Sāns. Sekretāra v. O. Koddaras.

Rīgas apgabaltiesas registrācijas nodaļa paziņo, ka „Izdevniecības kooperatīvs „Nacionālā kultūra”, kas registrēts 1924. g. 16. janvārī, ir slēgts ar tiesas 1935. g. 9. aprīļa lēmumu un galīgi likvidēts.

Rīgā, 1936. g. 1. septembrī. Nod. pārziņa v. K. Sāns. Sekret. K. Friedrichsons.

Rīgas apgabaltiesas registrācijas nodaļa paziņo, ka „Rīgas krāsotāju darba kooperatīvs”, kas registrēts 1921. g. 23. februārī, ir slēgts ar tiesas 1935. g. 23. jūlija lēmumu un galīgi likvidēts.

Rīgā, 1936. g. 1. septembrī. Nod. pārziņa v. K. Sāns. Sekret. K. Friedrichsons.

Rīgas apgabaltiesas registrācijas nodaļa paziņo, ka Meiranes lauksaimniecības biedrība, kas registrēta 1921. g. 6. aprīlī, ir slēgta ar tiesas 1935. g. 24. septembra lēmumu un galīgi likvidēta.

Rīgā, 1936. g. 4. sept. 16414b Tirdzn. reg. tiesn. Grundulis. Sekretāra v. i. A. Bērziņš.

Rīgas apgabalt. tirdzn. reg. nod. uz tirdzn. reg. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reg. „A” 87. folijā ierakstītās firmas „Latvijas līnu audumi, S. Goldbergs” (Rīgā, Zigfr. Meirovica bulv. 16) uzņēmuma darbības nozare turpmāk ir līnu un kokvilnas audumu tirdzniecība.

Rīgā, 1936. g. 4. sept. 16414b Tirdzn. reg. tiesn. Grundulis. Sekretāra v. i. A. Bērziņš.

Rīgas apgabalt. tirdzn. reg. nod. uz tirdzn. reg. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reg. „A” 453. folijā ar firmu „Voldemārs Majors” (Rīgā, Valņu ielā 2) ierakstītās firmas maksliģu mēslu un citu preču noliktava 1936. g. 1. septembrī no Ganību dambja 1 pārvietota Sarkanās noliktavās 40 Rīgā.

Rīgā, 1936. g. 3. sept. 16418b Tirdzn. reg. tiesn. Grundulis. Sekretāra v. i. A. Bērziņš.

Rīgas apgabalt. tirdzn. reg. nod. uz tirdzn. reg. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reg. „A” ierakstītās firmas „L. Gerbers” registra 1165. folijā, saskaņā ar tirdzniec. reg. tiesneša 1936. g. 3. septembra lēmumu atzīmēts, ka uzņēmums — velas tirgotava — š. g. 1. aprīlī no Kaļķu ielas 6 pārvietots Zigfr. Meirovica bulv. 2 (Kaļķu ielas stūrī), bet ne Kaļķu ielā 1, kā tas, saskaņā ar firmas ziņojumu, uz tirdzn. reg. tiesneša š. g. 8. apr. lēmuma pamata bija atzīmēts.

Rīgā, 1936. g. 4. sept. 16423b Tirdzn. reg. tiesn. Grundulis. Sekretāra v. i. A. Bērziņš.

Rīgas apgabalt. tirdzn. reg. nod. uz tirdzn. reg. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reg. „A” ierakstītās firmas „Sestā Rīgas savstarpējā kredītbiedrība” (Rīgā, L. Kalčiņa ielā 14/16) registra folijā, uz tirdzn. reg. tiesneša 1936. g. 4. septembra lēmuma pamata ierakstīts.

Rīgā, 1936. g. 3. sept. 16422b Tirdzn. reg. tiesn. Grundulis. Sekretāra v. i. A. Bērziņš.

Rīgas apgabalt. tirdzniecības registra nodaļa uz tirdzniecības reg. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības registra „B” ar registra 381. num. ierakstītās firmas „Sestā Rīgas savstarpējā kredītbiedrība” (Rīgā, L. Kalčiņa ielā 14/16) registra folijā, uz tirdzn. reg. tiesneša 1936. g. 4. septembra lēmuma pamata ierakstīts.

Rīgā, 1936. g. 4. sept. 16423b Tirdzn. reg. tiesn. Grundulis. Sekretāra v. i. A. Bērziņš.

Rīgas 13. iec. mirtiesnesis ar 1935. g. 10. augusta tiesas pavēli pārkāpis preču tirgotavas I. Lubānas ielā 33 īpašnieku Reinholdu Egliiti par pilnpienu, kas saturējis 2,8% tauku vielu, turēšanu pārdošanai, sodījis pēc Sodul lik. 234. p. ar Ls 10,— vai nesamaksas gadījumā ar 3 dienām aresta. Spriedums stājies likumīgā spēkā.

Rīgā, 1936. g. 7. septembrī. 16442x L. 864. Mirtiesnesis M. Vitiņš.

Rīgas 16. iec. mirtiesnesis uz Civilproc. lik. 2011., 2014., 2019. p. pamata paziņo, ka pēc miruša Paula — Elēja Zandera ir atklāts mantojums, un uzaicina, kam ir uz šo mantojumu vai sakāra ar to tiesības kā mantiniekiem, legatāriem, fideikomisāriem, kreditoriem u. t. l., pieteikt tās minētām mirtiesnesim 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstnesī”.

Rīgā, 1936. g. 1. sept.

Rīgā, 1936. g. 31. augustā. 502c/36. 16204z Mirtiesnesis A. Eiklons.

Preiļu iec. mirtiesnesis, pamatojoties uz Latgales Civīllik. 1239. p. un Civilproc. nolik. 1725. un 1727. p., uzaicina 1936. g. 26. aprīlī mirušās Margaritas Briška mantiniekus 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstnesī” pieteikt minētām mirtiesnesim savas mantošanas tiesības uz augstāk minētās Margaritas Briška atstāto kustamo un nekustamo īpašumu.

Rīgā, 1936. g. 31. augustā. 674/36. 15966z Mirtiesnesis v. i. S. Novickis.

Zilupes iec. mirtiesnesis uz Civilproc. nolik. 75. p. pamata un Zeldas-Fridas Semjacksis lūgumu viņas prasības lietā pret atbildētāju Voldemāru Kremanī par Ls 248.—, uzaicina atbildētāju Voldemāru Kremanī, kuja dzīves vietā prasītājai nav zināma, 2 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstnesī”, paziņot mirtiesnesim savu Zilupē izvēlēto dzīves vietu vai uzdot Zilupē dzīvojošu personu, kuju minētās atbildētājs pilnvaro viņa vietā saņemt mirtiesneša aicinājumus un rakstus.

Rīgā, 1936. g. 31. augustā. 528c. 15839z Mirtiesnesis E. Šmidtchens.

Rīgas apgabalt. 2. iec. tiesu izpildītājs paziņo, ka 1936. g. 17. septembrī, plkst. 11, Rīgā, Skolas ielā 25, dz. 36-a, pārdos 1. un 2. izsolē Georga Mežaka mēbeles, novērtētas par Ls 300.

Rīgā, 1936. g. 10. sept.

Ieskatīties tiesu izpildītāja kancelejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalas kancelejā.

Rīgā, 1936. g. 2. sept. 16499 Tiesu izp. V. Jursons.

Rīgas apgabalt. Rīgas apr. 2. iec. tiesu izpildītājs V. Jursons (kanceleja Rīgā, Andr. Pumpura ielā 3, 7. dz.), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280.—1306. p., paziņo, ka:

1) Valsts zemes bankas prasības apmierināšanai 1937. g. 13. martā, plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Mārtiņa Āboliņa nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Rīgas apr. Pabažu pag., ierakstīta zemes grāmatu registra 14175. num. un sastāv no Pabažu muižas atdalīta zemes gabala „Vēzi 83F un 83Fa”, 6,14 ha kopplatībā;

2) nekustamās mantas izsoles vērtība — Ls 2400;

3) tai ir hipotēku parādi Ls 9800 ar %;

4) solītajiem jāņemaks drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 240,— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdošanai nekustamās mantas iegūšanai tanīs gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Rīgas-Valmieras zemes grāmatu nodaļā. Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai. Visos pārdojamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kancelejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalas kancelejā.

Rīgā, 1936. g. 2. septembrī. 16502 Tiesu izp. V. Jursons.

Rīgas apgabalt. Rīgas apr. 2. iec. tiesu izpildītājs V. Jursons (kanceleja Rīgā, Andr. Pumpura ielā 3, dz. 7), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280.—1306. p., paziņo, ka:

1) Valsts zemes bankas prasības apmierināšanai 1937. g. 13. martā, plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Jāņa-Bernharda Kīlas nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Rīgas apr. Vilodas pag., ierakstīta zemes grāmatu registra 11530. num. un sastāv no Nurmīnu muižas atdalīta zemesgabala „Jaunlaugas 61F”, 15,98 ha kopplatībā;

2) nekustamās mantas izsoles vērtība Ls 2800,—;

3) tai ir hipotēku parādi Ls 3000 ar %;

4) solītajiem jāņemaks drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 280,— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdošanai nekustamās mantas iegūšanai tanīs gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Rīgas-Valmieras zemes grāmatu nodaļā. Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai. Visos pārdojamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kancelejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalas kancelejā.

Rīgā, 1936. g. 2. septembrī. 16502 Tiesu izp. V. Jursons.

Rīgas apgabalt. Rīgas apr. 2. iec. tiesu izpildītājs V. Jursons (kanceļa Rīgā, Andr. Pumpura ielā 3, dz. 7), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280.—1306. p., paziņo, ka:

1) Valsts zemes bankas, Mālpils krājziedu sabiedrības un C. S. „Konzums” prasību apmierināšanai 1937. g. 13. martā p.kst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalās sešu zāļu pārdos 1. publiskā izsolē Kārļa Kalniņa nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Rīgas apr. Siguldas pag., ierakstīta zemes grāmatu reģ. 14970. num. un sastāv no Siguldas mācītāja muižas atdalīta zemes gabala „Kļētnieki 4 F un 4 Fa”, 23,15 ha kopplatībā;

2) nekustamās mantas izsoles vērtība — Ls 4100,—;

3) tai ir hipotēku parādi Ls 8600,— ar proc. 16500

4) solītājiem jāiemaksā drošības naud — novērtējuma desmitā daļa — Ls 410,— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdodamās nekustamās mantas iegūšanai tanis gādījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Rīgas-Valmieras zemes grāmatu nodalā.

Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.

Visos pārdodamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kanceļā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās kanceļā.

Rīgā, 1936. g. 2. septembrī.

Tiesu izp. V. Jursons.

Rīgas apgabalt. Rīgas apr. 2. iec. tiesu izpildītājs V. Jursons (kanceļa Rīgā, Andr. Pumpura ielā 3, dz. 7), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280.—1306. p., paziņo, ka:

1) Valsts zemes bankas, Vidrižu pagasta valdes un Jāņa Smiltēņa prasību apmierināšanai 1937. g. 13. martā, p.kst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalās sešu zāļu pārdos 1. publiskā izsolē Eduarda Krūmiņa nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Rīgas apr. Vidrižu pag., ierakstīta zemes grāmatu reģistrā 11335. num. un sastāv no Igautes muižas, ar zemes grāmatu reģ. 67. num. atdalīta zemes gabala „Pokši 11 F un 11 Fa”, 23,44 ha kopplatībā;

2) nekustamās mantas izsoles vērtība Ls 3000,—;

3) tai ir hipotēku parādi Ls 3110,— ar proc.;

4) solītājiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 300,— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdodamās nekustamās mantas iegūšanai tanis gādījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Rīgas-Valmieras zemes grāmatu nodalā.

Tiesības, kas šās nekustamās mantas pārdošanu novērs, jāpieteic līdz izsoles dienai.

Visos pārdodamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kanceļā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās kanceļā.

Rīgā, 1936. g. 2. sept. 16503

Tiesu izp. V. Jursons.

Citu testāžu sludinājumi.

Iekšlietu ministrijas pašvaldības departaments

paziņo, ka iekšlietu ministrs ar š. g. 3. septembra rezolūciju, pamatojoties uz 1922. g. 14. jūlija likuma (Lik. kr. 136) 14. p. 2. daļu, atļāvis pārdēvēt Jelgavas apr. Sesavas pagastā esošo nekustamo mantu — „Kuņu” mājas, dodot tām nosaukumu „Gāršas”.

Rīgā, 1936. g. 4. septembrī. 16387x
Vicedirektors G. Caučis.
Lauku nod. vad. J. Ziemānis.

Nodokļu departamenta nodokļu piedziņējs paziņo, ka 1936. g. 18. septembrī, p.kst. 12, Rīgā, Stabu ielā 28, 7. dz., pārdos vairāksolīšanā Gerasīma Reissera mēbeles, novērtētas par Ls 828,—, viņa dažādu nodokļu parāda piedzišanai.

Rīgā, 1936. g. 9. septembrī. 16571x
Nod. piedziņējs A. Lavrovskis.

Nodokļu departamenta nodokļu piedziņējs paziņo, ka 1936. g. 18. septembrī p.kst. 12, Rīgā, Lāčplēša ielā 50, 18. dz., pārdos vairāksolīšanā 2. izsolē Geršona Pinus mēbeles, novērtētas par Ls 354,—, viņa 1935. g. ienāk. nodokļa parāda piedzišanai.

Rīgā, 1936. g. 10. sept. 16575

Nodokļu piedz. V. Krūmiņš.

Jaunsvirlaukas 1. pakāpes pamatskolai
(Jelgavas apr.) vajadzīgs skolas pārzinis (virietis)

sabiedrisks darbinieks, kas var kori vadīt un mācīt skolā angļu valodu. Lūgumi ar Ls 2,— zīmogu nedevu un dokumentu par izglītību, līdzšinējo praksi un valsts dienestā esošā ārsta izdotu aplieciņu par veselību jāiesniedz pagasta valdei vēlākais līdz š. g. 22. septembrim, p.kst. 10. Kandidātu pagasta valde izraudzīs š. g. 22. septembrī, p.kst. 12. Vēlama kandidātu personīga ierašanās. Jelgavas-Jaunsvirlaukas-Bauskas autobusa pietāte pie Jaunsvirlaukas.

Jaunsvirlaukā, 1936. g. 8. sept. 1349 16561z
Pag. vecākais R. Rozevskis.
Darbvedis (paraksts nesalasāms).

Mēdzūlas pag. 6 kl. Ozoliņkalna pamatskolai vajadzīgs skolotājs
(vēlams virietis),

ar pilnas pamatskolas skolotāja tiesībām un sabiedrisks darbinieks. Lūgumi ar dokumentiem par izglītību, līdzšinējo praksi un veselību ar Ls 2,— zīmogu nedevu jāiesniedz pagasta valdei līdz š. g. 17. septembrim. Kandidātus izraudzīs pagasta valde pagastā namā 17. septembrī, p.kst. 14. Vēlama kandidātu personīga ierašanās. Tuvākā dzelzceļa stacija — Piebalga 22 km. Dzerbenes-Vecpiebalgas autobusa pieturas vieta Kalnakrogā — 10 km. Tel. Mēdzūla 24. Pasts — Mēdzūla. 16530z

Pagasta vecākais A. Burdajs.
Darbvedis J. Zemītis.

Latvijas universitāte izsludina par nederīgu nozaudēto studenta Voldemāra Freimaņa legītimācijas 17.814 karti.

Latv. universitātes Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultēte izsludina par nozaudētu un nederīgu tautsaimniecības nod. studenta Adolfa Puziņa lekciju grām. (15176. matr.). 16477x

Rīgas kara apr. priekšnieks izsludina par nederīgu nozaudēto 2437. apliec., ko viņš 1932. g. 18. janvārī izdevusi Paulim Adieram, dzim. 1910. g., par iesaukšanas atlīkšanu izglītības turpināšanai.

16402x

Rīgas prefektūra

izsludina par nederīgām pasēs un personas apliecības, kas pieņemtas par zudušām pēc sekošā saraksta: 1) Latvijas pasi ser. BA 014744/292727, ko Rīgas pref. 1928. g. 28./IV izdevusi Robertam Bēram; 2) Latvijas pasi ser. ZL 004399/4392, ko Valmieras apr. polic. 1. iec. priekšn. 1928. g. 27./II izdevusi Jānim Vilstrim; 3) Latvijas pasi ser. AZ 021389/265314, ko Rīgas pref. 1927. g. 12./XII izdevusi Annai Degterovs; 4) Latvijas pasi ser. AZ 020632/28963, ko Rīgas pref. 3. iec. priekšn. 1927. g. 14./XII izdevusi Ernai Pētersons; 5) Latvijas pasi ser. BK 003547/155891, ko Rīgas pref. 1928. g. 6./VIII izdevusi Elmāram Freibergam; 6) Latvijas pasi ser. TZ 004804/372829, ko Rīgas pref. 1936. g. 2/I izdevusi Lejai Zadbils; 7) Latvijas pasi ser. AV 003117/203760, ko Rīgas pref. 11. iec. priekšn. 1928. g. 24./II izdevusi Alfonam Morkim; 8) Latvijas pasi ser. AT 018118/137591, ko Rīgas pref. 1928. g. 7/I izdevusi Veronikai Zīgīsi; 9) Latvijas pasi ser. MJ 011161/307762, ko Rīgas pref. 1930. g. 19./V izdevusi Kārlim Bērziņam; 10) Latvijas pasi ser. AK 017451/240972, ko Rīgas pref. 1927. g. 8./X izdevusi Martai Skujiņai; 11) Latvijas pasi ser. AJ 010272/227644, ko Rīgas - Jūrmalas iec. priekšn. 1927. g. 30./IX izdevusi Anastasijai Smirnovs; 12) Latvijas pasi ser. BJ 016112/117248, ko Rīgas pref. 7. iec. priekšn. 1928. g. 22./V izdevusi Jurim Atālam; 13) Latvijas pasi ser. BZ 002893/21693, ko Liepājas pref. 2. iec. priekšn. 1928. g. 6./III izdevusi Annai Putniņai; 14) Latvijas pasi ser. LN 013513/22937, ko Jelgavas apr. priekšn. 1928. g. 16./VII izdevusi Ruvīnam Šermanim; 15) Latvijas pasi ser. TA 018069/362305, ko Rīgas pref. 1935. g. 29./I izdevusi Ernestam Silīnam; 16) Latvijas pasi ser. TZ 001408/371197, ko Rīgas pref. 1935. g. 1./X izdevusi Cecilijai Greižai; 17) Latvijas pasi ser. MA 009295/185696, ko Rīgas pref. 1932. g. 13./II izdevusi Dveirai Buhbinders; 18) Latvijas pasi ser. BA 005604/292431, ko Rīgas pref. 1928. g. 13./IV izdevusi Rivkai Vulfvoci; 19) Latvijas pasi ser. AV 015464/143430, ko Rīgas pref. 8. iec.

priekšn. 1928. g. 12./III izdevusi Annai Liniņai; 20) Latvijas pasi ser. CV 023634/634, ko Smārdes pag. valde 1927. g. 7./XII izdevusi Ernai Bonis; 21) Latvijas pasi ser. BJ 003421/39169, ko Rīgas pref. 3. iec. priekšn. 1928. g. 14. maijā izdevusi Annai Zāmuclis; 22) Latvijas pasi ser. TA 008549/352215, ko Rīgas pref. 1934. g. 9./IV izdev. Iljam Jereburgam; 23) Latvijas pasi ser. AT 007499/95244, ko Rīgas pref. 9. iec. priekšn. 1928. g. 6./II izdevusi Domnai Vandošai; 24) Latvijas pasi ser. TA 021295/365293, ko Rīgas pref. 1935. g. 11./V izdevusi Silvestrim Kušnerim; 25) Latvijas pasi ser. MA 018718/338204, ko Rīgas pref. 1933. g. 5./I izdevusi Marijai Vilciņai; 26) Latvijas pasi ser. MJ 004670/235716, ko Rīgas pref. 1929. g. 2./XII izdevusi Vasilijam Gavriļovam; 27) Latvijas pasi ser. NT 011506/1506, ko Birzgaļes pag. valde 1928. g. 26./VI izdevusi Kārlim Porijam; 28) Latvijas pasi ser. BA 014670/298279, ko Rīgas pref. 1928. g. 28./IV izdevusi Eduardam Šnepstam; 29) Latvijas pasi ser. AT 010840/141066, ko Rīgas pref. 8. iec. priekšn. 1928. g. 24./I izdevusi Annai Pedraudzis; 30) Latvijas pasi ser. BJ 018300/45965, ko Rīgas pref. 1928. g. 6./VI izdevusi Viktoram Romanovskim; 31) Latvijas pasi ser. TZ 006621/376523, ko Rīgas pref. 1936. g. 12./II izdevusi Jurim Uķē; 32) Latvijas pasi ser. CL 022403/1003, ko Dundagas pag. valde 1928. g. 4./II izdevusi Alisei Valciņai; 33) Latvijas pasi ser. BJ 004622/65247, ko Rīgas pref. 4. iec. priekšn. 1928. g. 12./V izdevusi Marijai Voicēhovskis; 34) Latvijas pasi ser. BK 02825/46854, ko Rīgas pref. 1928. g. 18./VI izdevusi Mārtiņam Dorigam; 35) Latvijas pasi ser. MA 014097/333208, ko Rīgas pref. 1932. g. 27./VII izdevusi Jānim Simirikovam; 36) Latvijas pasi ser. MZ 006934/2133, ko Rundēnu pag. valde 1928. g. 8./VIII izdevusi Vladislavam Čurlovam; 37) Latvijas pasi ser. TA 005860/348734, ko Rīgas pref. 1934. g. 12./I izdevusi Rīvai Gotlīb; 38) Latvijas pasi ser. AN 006956/246847, ko Rīgas pref. 1927. g. 10./XI izdevusi Dorei-Karlīnei Ūpis; 39) Latvijas pasi ser. TZ 002765/373113, ko Rīgas pref. 1935. g. 6./XI izdevusi Volfgangam Gebhartam; 40) Latvijas pasi ser. NJ 018384/3184, ko Lubānas pag. valde 1933. g. 15./VIII izdevusi Gelēnai-Mass; 41) Latvijas pasi ser. AK 022236/74803, ko Rīgas pref. 5. iec. priekšn. 1927. g. 17./X izdevusi Bernhardam Jūmikiņai; 42) Latvijas pasi ser. BA 005280/8663, ko Rīgas pref. 1928. g. 12./IV izdevusi Andrejam Plotko; 43) Latvijas pasi ser. MT 002597/397, ko Grašu pag. valde 1928. g. 13./VII izdev. Elmāram Skrābā; 44) Latvijas pasi ser. BL 001939/1748, ko Daugavpils pref. 1927. g. 29./X izdevusi Havai Bojarskis; 45) Latvijas pasi ser. TA 012908/355399, ko Rīgas pref. 1934. g. 16./VIII izdevusi Albertam Jakovicim; 46) Latvijas pasi ser. MJ 017218/316157, ko Rīgas pref. 1930. g. 28./X izdevusi Vilmai Lūsīnai; 47) Latvijas pasi ser. NZ 002888/488, ko Pabažu pag. valde 1927. g. 1./XII izdevusi Ellai Ozoliņai; 48) Latvijas pasi ser. CZ 018302/1202, ko Puzes pag. valde 1928. g. 14./V izdevusi Pēterim Veselim; 49) Latvijas pasi ser. BJ 023559/120699, ko Rīgas pref. 1928. g. 13./VI izdevusi Viktoram Girtokovskim; 50) Latvijas pasi ser. BV 006152/30885, ko Daugavpils pref. 1932. g. 24./V izdevusi Jāzepam Zubovičam; 51) Latvijas pasi ser. MA 013867/336094, ko Rīgas pref. 1932. g. 18./VII izdevusi Magdalēnai Kāns; 52) Latvijas pasi ser. AZ 018776/166512, ko Rīgas pref. 9. iec. priekšn. 1927. g. 17./XII izdevusi Annai Usilonok; 53) Latvijas pasi ser. JN 011518/2768, ko Pustīnās pag. valde 1930. g. 14./VI izdevusi Jāzepam Locim; 54) Latvijas pasi ser. MA 023608/342668, ko Rīgas pref. 1933. g. 28./VI izdevusi Vilmai Reņģis; 55) Latvijas pasi ser. NK 003606/3594, ko Rēzeknes apr. polic. 1. iec. priekšn. 1928. g. 10./III izdevusi Hirsam Melamedam; 56) Latvijas pasi ser. TA 007704/352015, ko Rīgas pref. 1934. g. 7./III izdevusi Annai Silīnai; 57) Latvijas pasi ser. TA 015980/360605, ko Rīgas pref. 1934. g. 5./XII izdevusi Lidijai Armanovs; 58) Latvijas pasi ser. NJ 000568/1567, ko Madonas apr. polic. 1. iec. priekšn. 1932. g. 29./VI izdevusi Annai Porītis; 59) Latvijas pasi ser. AL 011509/130501, ko Rīgas pref. 8. iec. priekšn. 1927. g. 19./X izdevusi Almai Grīnbergs; un 60) Latvijas pasi ser. TZ 007910/376749, ko Rīgas pref. 1936. g. 20./III izdev. Martai Frautmanis. 16150b

Izglīt. ministr. Skolu departaments

š. g. 22. septembrī Būvniecības biroja telpās, 48. istabā,

izdos rakstiskā izsolē:

- 1) p.kst. 11 — Aknīstes valsts pamatskolas jaunbūves darbus pusbūvē. Drošības nauda Ls 4000,—.
- 2) p.kst. 12 — Skrudalienes valsts pamatskolas jaunbūves darbus pusbūvē. Drošības nauda Ls 4000,—.

Rakstiskie piedāvājumi ar vajadzīgo zīmogu nedevu līdz ar Nodokļu departamenta aplieciņu par kārtīgu nodokļu samaksu, jāiesniedz uz katru darbu atsevišķi ar vajadzīgo uzrakstu līdz augšminētajai dienai un stundai Skolu departamenta Būvniecības birojam 48. istabā. Turpat var iepazīties ar noteikumiem un tehniskiem dokumentiem.

L 3141 16495

Svenska Entreprenad A-B, „Sentab“

š. g. 23. septembrī, p.kst. 12,

izdos rakstiskā sacensībā dzelzstila virsbūves darbus pār Daugavai pie Ķeguma.

Tuvākas ziņas un noteikumi iesniedz firmas būvkontori Valdemāra ielā 4, 5. dz., no 9—15, tālr. 23115. 16574

Svenska Entreprenad A-B, „Sentab“

līdz iesniegt piedāvājumus

6 strādnieku baraku, 1 noliktavas un 1 darbnīcas ēku celšanai Ķeguma spēka stacijai.

Piedāvājumus var iesniegt uz visām ēkām kopīgi vai arī uz atsevišķām celtnēm. Zīmējumi, apraksti un sacensības noteikumi dabūjami mūsu kantori Valdemāra ielā 4 (tālr. 23115) no 10. septembra, pēc p.kst. 10. 16573

Rīgas pilsētas Uzņēmumu valde

L 3134 pārdod rakstiskā sacensībā 16493

dažādu metālu (vara, misiņa, keta, dzelzs u. c.) atkritumus.

Saraksts saņemams Zīgfr. Meierovica bulv. 3, 14. istabā.

Piedāvājumi, ar vajadzīgo zīmogu nedevu, jāiesniedz slēgtās aploksnēs Uzņēmumu valdes kanceļā, 3. istabā līdz š. g. 14. septembrim, p.kst. 12, iepriekš iemaksājot drošības naudu Ls 100,—.

Pasta un telegrafa departaments

1936. g. 22. septembrī, p.kst. 13,

izdos rakstiskā izsolē 2 Kruppa šasiju virsbūvi.

Drošības nauda 10% no piedāvājuma vērtības jāiemaksā pie piedāvājuma iesniegšanas.

L 3138

Tuvākas ziņas Saimniecības pārvaldē, 58. istabā. 16494

Dzelzceļu virsvaldes mašīnu un materiālu direkcija

izsludina rakstisku izsolē:

1936. g. 22. okt. 21.100 kg dažāda papīra piegādei, un

rakstiskas sacensības:

1936. g. 22. okt. 1. a) 500 gab. Vestinghousa bremžu šūteņu 1" savienojamo galviņu,
- b) 500 gab. Vestinghousa bremžu 1" šūteņu uzgaļu,
- c) 1000 gab. Vestinghousa bremžu 1" šūteņu uzgaļu aproču,
- d) 500 gab. bremžu šūteņu gala noslēdēju piegādei.

2. 1000 m vagonu logu priekškaru drānas piegādei.

1936. g. 23. okt. 1. 150.000 kg gultņu eļļas, ziemai, piegādei.

2. 250.000 kg latola piegādei.

Izsoles un sacensību sākums p.kst. 11, 121. ist. Dalībniekiem jāiemaksā drošība: uz latola 2%, uz pārējiem priekšmetiem 5% no piedāvājuma vērtības.

Tuvākas ziņas 103. ist. L 3144 16496

Šoseju un zemes ceļu departamenta 8. raj. inženieris

Ventspilī, Dārza ielā 2, š. g. 16. septembrī, pulksten 13,

izdos jauktā izsolē kapitālā remonta darbus caurteikai pār Silupī uz Ventspils-Talsu 1. šķ. ceja 70,089 km, Stendes pagastā.

Nodrošinājums izsolei Ls 120,—. Dalībniekiem jāiesniedz arī Nodokļu departamenta aplieciņa par kārtīgu valsts nodokļu maksāšanu.

L 16513

Tuvāki noteikumi rajona kanceļā, darba laikā.

Rīgas pref. administratīvā nodalā izsludina par nederīgu nozaudēto 5793. dienesta aplieciņu, kas 1933. g. 2. febr. izdota šīs pref. 7. iec. vec. kārtībnīkam Nikolajam Lapsiņam.

Cesvaines pag. valde izsludina par nederīgu sadegušo kumela reģistrācijas 149. zīmī, ko šī pag. valde 1933. g. 22. febr. izd. Aleksejam Vitoliņam. 16225x

Dunikas pag. valde izsludina par nederīgu karaki. 1087. aplieciņu, ko 10. Aizputes kāj. pulka komand. 1933. g. 18. febr. izd. Jānim Vasaram. 16223x

Katlakalna pag. valde izsludina par nederīgu nozaudēto 75. darba grām., ko šī pag. valde 1935. g. izdevusi Kārlim Rotbaumam. 16471x

Kazdangas pag. valde izsludina par nederīgu nozaudēto 42. labības grām., ko Dzērves pag. valde 1935. g. izdevusi Evaltam Ventlandam. 16346x

Aizputes pils. valde izsludina par nederīgu Maksim Hirēmanim pārkārtītās un š. g. 25. jūlija ugunsgrēkā sadegušās zirgu pasēs, kurām nav pasu izdevības iestādes nav zināmas, sekojošiem zirgiem: 1) dūkanrudai, 5 g. vecai, 152 cm augstai ķvei ar zīmi pierē un labo pakaklāju puszābakā; 2) bēram 6 g. vecam 153 cm augstam zirgam un 3) balti-sīram 6 g. vecam 157 cm augstam zirgam.

Bukaišu pag. valde izsludina par nederīgu nozaudēto 16. labības grām., ko šī pag. valde 1935. g. izdevusi Vilim Abelītem.

Kacēnu pag. valde izsludina par nederīgu sadegušās šīs pag. valdes izdotās Latvijas iekšz. pasēs: 1) ser. ZT № 023107/8907, kas 1935. g. 10. janvārī izdota Jānim Trofimovam; 2) ser. KT № 001237/2473, kas 1928. g. 16. janvārī izdota Feodosijai Trofimovs; 3) 05229/2329. zirga pasi, ko Mērdzenes pag. valde 1928. g. 19. novembrī izdevusi Jevdokimam Vinogradovs, un 4) karaki. 16687. aplieciņu, ko Ludzas kara apr. priekšn. 1924. g. 8. sept. izdevusi Feodoram Alekseja d. Trofimovam. 6554x

Liezeres pag. valde izsludina par nederīgu 283. zirga pasi, ko šī pag. valde 1926. g. 18. janvārī izdevusi mir. Pēteru Upiša mant. 16219x

Silajāņu pag. valde izsludina par nederīgu: 1) karaklausības 1526. aplieciņu, ko 2. Ventspils kāj. pulka komand. 1932. g. 24. februārī izdevusi Nikolodemam Tjarvem un 2) Latv. iekšz. pasi ser. MK № 8719/4819, ko šī pag. valde 1928. g. 31. augustā izdevusi Jemeljanam Boļšakovam.

Tukuma-Talsu apr. policijas 3. iec. priekšnieks izsludina par nederīgu sadegušo karaklausības aplieciņu, ko Lietavas 3. kāj. divīzijas štāba priekšn. izdevusi 1912. g. 12. janvārī dzim. Olger-tam-Elmāram Jāņa d. Ragovskam; un 2) atsauc. „Valdības Vēstn.” 186. numurā ievietoto Sludinājumu par Borisa Lēvenšlaida Latvijas iekšzemes pasēs-PK 006584/6584 nozaudēšanu, jo pase atrasta. 16467z

Vainižu pag. valde izsludina par nederīgām šīs pag. valdes izdotās: 1) 137. labības grām., kas 1935. g. izdota Jānim Lapiņam, 2) un 3) Latvijas iekšz. pasēs ser. ZK 020084/233 un ser. ZK 020085/234, kas 1928. g. 22. febr. izd. Jānim Miezītim un Kristīnei Miezītis, dzim. 1822/14553, ko 1927. g. 26. jūlijā izd. Po-ciema pag. valde. 16218x

Mežinis Eglītis sastādījis protokolu par to, ka 1935. g. 2. maijā Vircavas virsmežniecības Tērvetes novada 39. apgaitas № 16. kvartālā aizdedzināts mežs. Meža degšanu pamanījusi privātpersona, kuŗa par to ziņojusi Tērvetes sanatorijai, un pēdējās strādnieki 39. apgaitas mežziņa Krūmiņa vadībā uguni apdzēsuši.

Iztiesājot Jāņa Muška apsūdzību Sodulik. 538. p. paredzētā noziedzīgā nodarījumā — valsts meža aizdedzināšanā aiz neuzmanības, miertiesnesis kā liecinieku izaicinājis, bet atstājis nenopratinātu arī mežsargu Krūmiņu, kas saņēmis no miertiesas aplieciņu par ierašanos tiesas sēdē un uz šās apliecības pamata saņēmis no Mežu departamenta dienas un braukšanas naudu Ls 9.67. Mežu departaments lūdz miertiesnesi šo summu pieskaitīt tiesas izdevumiem, bet kā miertiesnesis, tā apgabaltiesa šo lūgumu noraidījusi aiz tā iemesla, ka tiesas sēdē Krūmiņš neesot lūdzis atlīdzību; tiesas izdevumi lielā neesot bijuši, un Krūmiņš arī bijis aicināts miertiesā tikai kā liecinieks, bet nevis kā dienestpersona, kas atklājusi noziedzīgo nodarījumu vai cēlusi pret vainīgo kriminālvaļāšanu, un Krūmiņš arī tikai piedalījies noziedzīgo seku likvidēšanā, dzēšot ugunsgrēku.

Savā sūdzībā Senātam Mežu departamenta pilnvarnieks norāda, ka apliecības pieprasīšana par ierašanos tiesas sēdē no dienestpersonas puses esot tas pats, kas atlīdzības pieprasīšana no liecinieka puses. Krūmiņš esot aicināts tiesā uz virsmežniecības lūgumu, neesot nopratināts ne tiesā, ne izziņā, un trūkstot pamata tiesas atzinumam, ka Krūmiņš neesot uzskatāms par noziedzīga nodarījuma atklājēju. Krūmiņš pirmais no dienestpersonām saņēmis paziņojumu par meža ugunsgrēku, pirmais ieradies notikuma vietā un likvidējis noziedzīgas sekas savā apgaitā.

Mežu departamenta pilnvarnieka Pētersonā norādījumi peļna ievēribu.

Kriminālproc. lik. 998. p. nosaka, ka par ierašanos tiesā uz attiecīga aicinājuma ārpus savas pastāvīgās dzīves vietas ceļa izdevumu atlīdzību un dienas naudu valsts dienesta darbinieki noteiktā apmērā saņem arī amatpersonas, kuŗām likums uzliek

pienākumu atklāt noziedzīgus nodarījumus vai sakarā ar kuŗu amata darbību tie atklāti, ja viņas aicina pie tiesas vai izmeklēšanas kā personas, kas atklājušas noziedzīgu nodarījumu vai cēlušas kriminālvaļāšanu. Šī no attiecīgas iestādes dienestpersonai izmaksāta dienas un braucamā nauda ieskaitāma tiesas izdevumos (1008. p.). Kā redzams no izziņas un Vircavas virsmežniecības dienesta ziņojuma Mežu departamenta mežiericības daļas III sekcijai par meža degšanu 2. maijā Tērvetes novada 39. apgaitas 16. kvartālā, no dienesta personām noziedzīgā nodarījuma vietā pirmais ieradies šās apgaitas mežsargs Krūmiņš, kas arī vadījis uguns dzēšanas darbus un ugunsgrēku likvidējis. Meža ugunsgrēku apkarošana, kā arī pret valsts mežu vērstu noziedzīgu nodarījumu atklāšana un vaļāšana ir tiešs apgaitas mežsargu pienākums, kā tas redzams no Mežu nolikuma 72. un cit. p. un instrukcijas valsts mežu sardzei 24. pantā. Sakarā ar šo pienākumu pildīšanu bija aicināts miertiesas sēdē arī mežsargs Krūmiņš, kā liecinieks, bet palicis nenopratināts, tomēr saņēmis no miertiesas aplieciņu par ierašanos sēdē un uz šās apliecības pamata arī dienas un braukšanas naudu no Mežu departamenta. Kā pareizi norāda Mežu departamenta pilnvarnieks, apliecības pieprasīšana par liecinieka ierašanos, uz aicinājuma pamata, tiesas sēdē ir tā pati atlīdzības pieprasīšana par tādu ierašanos tikai ar to starpību, ka šādu atlīdzību dienestpersonas saņem Kriminālproc. lik. 998. p. kārtībā, bet nevis no Tieslietu ministrijas budžetā paredzētām summām. Miertiesnesis, kā redzams no viņa rezolūcijas, tiesas izdevumus uzlicis notiesātam, kādēļ, saskaņā ar Kriminālproc. lik. 1013. pantu, par Mežu departamenta 1. jūlija rakstā norādītām summām bija taisāms sevišķs lēmums.

Jelgavas apgabaltiesas 16. augusta lēmums pamatots uz nepareiza Kriminālproc. lik. 998. p. iztulkojuma, runā pretī likumā noteiktai kārtībai un tādēļ atceļams.

Ievērojot sacīto Senāts, pamatojoties uz Tiesu iek. lik. 172. un 174. p., nolēmj: Jelgavas apgabaltiesas lēmumu atcelt un uzdot viņai taisīt jaunu lēmumu.

80. 1935. g. 14. novembrī. Pēc Sodu lik. 545. p. 3. un 1. d. apsūdzētā Jura Liepiņa (Piķa) kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1935. g. 6. septembra spriedumu. (L. № 852.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors F. Zilbers; atzinumu dod virsprokura biedrs F. Blūms.

Tiesu palāta sodījusi Juri Liepiņu pēc Sodu lik. 545. p. 3. un 1. d. par to, ka viņš, būdams Nurmuižas pagasta pašvaldības dienestā par darbveža palīgu, piesavinājis savā labā pie viņa pēc dienesta atradušos Nurmuižas pagasta pašvaldībai piederošo naudu Ls 13.772,14.

Spriedumā Tiesu palāta konstatējusi, kā pēc Nurmuižas pagasta valdē pastāvošās kārtības darbveža palīgs Liepiņš iekasējis no nodokļu maksātājiem naudu ar pagasta valdes priekšsēdētāja un valdes locekļu ziņu un piekrišanu, izdodot par saņemto naudu kvītis ar pagasta valdes zīmoga nospiedumu un savu dienesta parakstu. Daļu no iekasētās naudas Liepiņš nodevis pagasta valdes locekļiem, bet daļu piesavinājis, paturot savā labā Ls 13.772,14. Šādus fctas faktiskos apstākļus Tiesu palāta nodibinājusi, pamatojoties uz paša tiesājamā Liepiņa atzišanos, viņa dotiem paskaidrojumiem, liecinieku liecībām, lietiskiem pierādījumiem un lietpratēja atzinumiem, un tiesājamā nodarījumu pareizi kvalificējusi pēc Sodu lik. 545. p. 3. un 1. d., kurī paredz vispārēja, ne dienesta rakstura noziedzīgu nodarījumu, kvalificētu piesavināšanos, pie kam kvalificējošā pazīme ir tā, ka vainīgais ir dienestpersona un piesavinājis mantu, kuŗa atradās pie viņa pēc dienesta, kā pie dienestpersonas, bet nevis privātā kārtā. Abas šās kvalificējošās pazīmes Tiesu palāta konstatējusi tiesājamā rīcībā, nodibinot, ka viņš bijis pagasta pašvaldības dienestā par darbveža palīgu un ka piesavināto naudu viņš arī saņēmis no nodokļu maksātājiem ne kā privāta persona, bet kā pagasta darbveža palīgs, pagasta pašvaldībai kā nodokļus. No Sodu lik. 545. panta 3. d. sastāva viedokļa nekrit svarīgā jautājums, vai pieņemot un glabājot pie sevis pagasta nodokļiem iemaksāto naudu, dienestpersona — darbveža palīgs nav izgājis no viņa darbībai ar likumu vai instrukciju nospraustām robežām. Šo pa-

zimi neparedz Sodu lik. 545. p. 3. un 1. d., kuŗš piesavināšanās kvalificējošās pazīmes noteic tīri ārēji: vainīga dienesta stavokļi un piesavinātās mantas atrašanās pie viņa pēc dienesta, ne privātā kārtā. Ar to atkrit kasācijas sūdzības norādījumi uz likuma par pagastu pašvaldību un instrukcijas pagastu padomēm un valdēm nosacījumiem par pagastu valžu un darbvežu tiešiem darba laukiem un uz to, ka darbvežu palīgiem neesot uzlikts pienākums iekasēt nodokļus un glabāt pagasta pašvaldības naudu. Tiesu palāta nav piemērojusi notiesātam Liepiņam Sodu lik. 545. p. 2. d., kuŗa paredz valstij nodarītu svarīgu kaitējumu vai daudzu personu izpostījumu, kādēļ Tiesu palātai atkrita nepieciešamība šās pazīmes nodibināt spriedumā.

Likuma par pagastu pašvaldību (1922. g. 119) 36. p. „j” punkts uzliek pagastu valdēm pienākumu iekasēt pagastu iedzīvotājiem uzliktos nodokļus un nodevas. Pie pagasta pašvaldības dienesta personām pieder arī darbveža palīgs, un ja pēdējais ar pagasta valdes ziņu un piekrišanu no pagasta iedzīvotājiem ievācis nodokļus kā pagasta dienesta persona, izdodot kvītis ar pagasta zīmoga nospiedumu un savu dienesta parakstu, tad, pretēji kasācijas sūdzībā izteiktam ieskatam, iekasētā nodokļu nauda ir pārgājusi pagasta pašvaldības īpašumā un rīcībā, kā saņemta no nodokļu maksātājiem caur pašas pagasta valdes izraudzītu uzticības personu. Piesavinoties to, šī uzticības persona — darbveža palīgs — piesavinājis pagasta pašvaldībai piederošu pie viņa pēc dienesta atradušos naudu, un pagasta pašvaldība uzskatāma par tieši no šāda noziedzīga nodarījuma cietušo personu, kuŗai, saskaņā ar Kriminālproc. lik. 10. p., pieder tiesība celt civilprasību krimināllietā un prasīt no vainīgā piesavinātās summas atlīdzināšanu. To darījusi konkrēta lietā arī Nurmuižas pagasta pašvaldība. Tiesu palātas spriedumā nodibināti piesavinātās summas apmēri. Tiesu palātas atzinumi šajā ziņā pietiekoši plaši un loģiski pareizi motīvēti un saskan ar viņu pamatos liktiem lietas materiālu apsvērumiem.

Kasācijas sūdzības norādījumi, kas būtu uzskatāms par pierādītu lietā un kādā virzienā būtu novērtējami lietas materiāli, lai

nāktu pie tiesājamam labvēlīgiem gala atzinumiem, — zinējas uz lietas būtību un atstājami neapsvērti, ievērojot Tiesu iek. lik. 5. p.

Neatrodot iemeslu pārsūdzētā sprieduma atcelšanai, Senāts, pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 932. p., nolēmj: Jura Liepiņa (Piķa) kasācijas sūdzību atraidīt.

81. 1935. g. 14. novembrī. Pēc Muitas lik. 1046. un 1065. p. apsūdzētā Mārtiņa Lāča kasācijas sūdzība par Rīgas apgabaltiesas 1935. g. 3. septembra spriedumu. (L. № 876.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senators A. Gubens; referē senātors J. Balodis; atzinumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Tiesa sodījusi Mārtiņu Lāci pēc Muitas lik. 1046. p. pazīmēm ar 1065. un 1054. p. paredzētu muitas un akcīzes sodu par to, ka viņš valsts pierobežas joslā, Rīgā, glabājis pudeli nenomuitota un ar akcīzi neapbandrolēta ārzemes konjaka. Šis konjaks izrādījies par ņemtu no krājumiem, kuri bija nolēmi ārvalsts kuģa laužu (personāla) provīzijas vajadzībam un, kā tādi, atsvabināti no muitas un akcīzes nodokļu samaksas. Tiesājama kasācijas sūdzības aizrādījums, ka konjaku viņš nesot glabājis pārdošanai un ka tādēļ viņš par tā glabāšanu neesot sodāms kā par kontrabandas pārkāpumu, nav atzīstams par pamatotu. Saskaņā ar Muitas lik. 1046. panta 5. punkta nosacījumiem, ārzemes ražojuma spirts, vīns un citi reibīgi dzērieni pierobežas joslā pielīdzināmi kontrabandai, kad tie glabāti bez pierādījumiem par to ieviešanas legālītāti, un personu, kas tādus dzērienus glabā, neatsvabina no atbildības tas, ka dzērieni nav glabāti pārdošanai, kā prece. Tādēļ tiesa nav pārkāpusi Kriminālproc. lik. 152. p. un Muitas lik. 1046. p. 5. punkta nosacījumus, atstājot neapsvērtu jautājumu, kādam nolūkam konjaku iegādājies un glabājis tiesājamais. Ir pareizs arī norādījums spriedumā, ka tiesājamo neatsvabina no atbildības tas apstākļi, ka muiņniecis dienestpersonas konjaku atsvabinājušas no muitas un akcīzes nodokļu samaksas kā ārvalsts kuģa provīziju: šāds apstākļis deva tiesību to izlietot vienīgi kuģa per-

sonāla un pasažieru vajadzībām uz paša kuģa, bet nevis ārpus tā.

Pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 205. pantu, Senāts nolēmj: Mārtiņa Lāča kasācijas sūdzību atraidīt.

82. 1935. g. 14. novembrī. Pēc Sodulik. 424. un 415. p. apsūdzētā Berka Uzdiņa kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1935. g. 17. septembra spriedumu. (L. № 877.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors F. Zilbers; atzinumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Tiesu palāta sodījusi Berku Uzdiņu pēc Sodulik. 424. p. un 415. p. 1. d. par to, ka viņš, iesniedzot Višķu pagasta valdei protestēšanai, izlietojis par istu Donāta Kudika viņam izdoto vekseli, zinādams, ka šā vekseļa pirmatnējā vekseļa summa „8” pārtaisīta par „20”.

Spriedumā Tiesu palāta nodibinājusi, ka Donāts Kudikis izdevis tiesājamam Berkam Uzdiņam blanko vekseli, kurā vekseļa summa bijusi atzīmēta ar skaitli „8”. Šis blanko vekselis vēlāk aizpildīts ar tekstu, ierakstot tajā ar burtiem vekseļa summu Ls 20 apmērā, dzēšot ar skaitli apzīmēto vekseļa summu „8” un ierakstot tās vietā „20”. Šādā veidā pārtaisīto vekseli Uzdiņš iesniedzis Višķu pagasta valdei protestēšanai. Tiesu palāta atradusi, ka Uzdiņš rīkojies tīši, un sodījusi to pēc Sodulik. 424. un 415. p.

Kasācijas sūdzībā notiesātā pilnvarnieks norāda, ka Uzdiņa nodarījumā nebūtu saskatāms Sodulik. 424. p. un 415. p. 1. d. sastāvs aiz tā iemesla, ka vekseļa summa obligatoriski ierakstāma ar burtiem un tikai šāds ieraksts esot nozīmīgs tās noteikšanai. Vekseļa summas apzīmējumam arī ar skaitli esot tikai subsidiāra nozīme. Bez tam, ievērojot apmaksāto zīmognodevu, parakstītā vekseļa blankete bijusi derīga arī vekselim par lielāku summu, kādēļ Uzdiņam bijusi tiesība aizpildīt to ar vekseļa tekstu līdz pilnai summai, ka arī tiesība pārtaisīt agrāko ar skaitli ierakstīto vekseļa summu „8” uz „20”. Pēc notiesātā Uzdiņa domām, neesot pietiekoši pierādīta arī viņa tīša rīcība.

Šie kasācijas sūdzības norādījumi runā pretī Sodulik. 424. un 415. p. un Vekseļu

likuma 4. p. saturam un tādēļ nepelna ievēribas.

Tiesu palāta savā spriedumā pareizi norāda, ka, saskaņā ar Vekseļu likuma 4. p., vekseļa summu vekselī var apzīmēt arī ar skaitļiem. Ja tas noticis, tad šāds ieraksts pieder pie vekseļa teksta un viņa pārtaisīšana arī parakstītā vekseļa blanketē, aizpildot to ar citu vekseļa summas apzīmējumu, ir Sodū lik. 415. p. paredzētā vekseļa viltošana, pārtaisīšana, ja tā izdarīta bez to personu piekrišanas, kuŗas devušas savus parakstus uz vekseļa blanketes ar agrāko, skaitliski rakstīto vekseļsummu, uzņemoties vekseļa saistību tikai šās summas apmērā, kuŗa arī ierakstīta vekseļa blanketē uzņemtas saistības apmēra pierādīšanai. Tādēļ parakstīta vekseļa blankete, kuŗā ar skaitļiem apzīmēta vekseļa summa, ir tāds dokuments, kas noder tiesību un pienākumu nodibināšanas apliecinājumam un, aizpildīta ar iztrūkstošo vekseļa tekstu, pārvēršas vekselī. Zimognodevas nomaksa lielākā apmērā, nekā to prasa vekseļa blanketē ar skaitļiem apzīmēta vekseļa summa, nedod nekāda pamata šās vekseļa blanketes turētajam pēc sava ieskata pārtaisīt šo summu bez vekseļa parakstītāju piekrišanas. Tāda tiesība nav atvasināma arī no Vekseļu likuma 4. panta, kuŗš nosaka, ka vekseļa summa jāapzīmē burtiem, jo no tā paša panta tālākā teksta un tā izpratnes redzams, kādas summas ieraksts uzskatāms par saistošu, ja summu apzīmējumā ir nesaskaņas, bet katrs summas ieraksts vekseļa blanketē pie zināmiem apstākļiem var noderēt kā tiesību vai pienākumu nodibināšanas apliecinājums, pat neatkarīgi no tā, vai parakstīta blankete ar vekseļa summas apzīmējumu skaitļiem ir pārvērtušies vekselī. Un Sodū lik. 415. p. piemērošanai pietiek, lai dokuments vispār noderētu par tiesību vai pienākumu nodibināšanas, pārgrozišanas vai izbeigšanas apliecinājumu, arī starp citiem pierādījumiem. 415. p. neprasa, lai šāds dokuments noderētu par vienīgo tiesību vai pienākumu apliecinājumu.

Sprieduma motīvs, ka tiesājamais Uzdiņs rīkojies tīši, apzināti, pamatots uz cietušā Kudīķa liecībām un paša tiesājamā paskaidrojumiem, ka viņš no Kudīķa saņēmis parakstītu blanko vekseli par Ls 8 un vēlāk

vekseļa summu pārtaisījis uz Ls 20 sakarā ar to, ka Kudīķa parāds viņam pieaudzis līdz šai summai, ko Kudīķis tomēr noliedz. Šādi lietas materiāli attaisno Tiesu palātas slēdzienu par tiesājamā Uzdiņa tīšu, apzinātu rīcību.

Neatrodot iemeslu pārsūdzētā sprieduma atcelšanai, Senāts, pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 932. p., nolēmj: Berka Uzdiņa kasācijas sūdzību atraidīt.

83. 1935. g. 14. novembrī. Šokolādes fabrikas akc. sab. V. Kuze kasācijas sūdzība par Rīgas apgabaltiesas 1935. gada 23. jūlija spriedumu Jāņa Krogzemja apsūdzībā pēc Sodū lik. 157. p. (L. Nr. 881.)

Sēdi vada priekšsēdētāis senātors A. Gubens; referē senātors F. Zilbers; atzinumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

1934. gada rudē Rīgā, Brīvības ielā 71/73. Jānis Krogzemis savā konditorejas preču veikala logā izlīcis plakātu ar uzrakstu: „Konditorejas preču tirgotava. Fabriku: V. Kuze, akc. sab. L. V. Gøeggin-gera u. c. ražojumi; īpašn. J. Krogzemis”. Turpat loga izlīkts arī paziņojums, ka V. Kuzes ražojumi tiek pārdoti ar 10% atlaidi.

Atrodot, ka ar šādu rīcību Krogzemis pārkāpis noteikumus par negodīgas konkurences apkarošanu, akc. sab. V. Kuze pilnvarnieks cēla apsūdzību pret Jāni Krogzemī pēc Sodū lik. 157. panta.

Miertiesnesis sodīja Jāni Krogzemī pēc Sodū lik. 157. p. 1. d., bet apgabaltiesa atcēla miertiesneša spriedumu un Krogzemī attaisnoja, atrodot, ka viņš nav lietojis tādu firmas vai uzņēmuma nosaukumu, kuŗu var samainīt ar kādu konkurences uzņēmumu, un Krogzemja veikala uzrakstā arī tieši norādīts īpašnieka vārds, kas novērs iespējamību samainīt to ar Kuzes veikalu. Bet veikalu īpašniekiem neesot liegts reklamēt atsevišķu firmu ražojumus, kas pārdodami viņu veikalos. Apgabaltiesa nav atradusi negodīgas konkurences pazīmes arī tanī apstākļī, ka Krogzemis izsludinājis 10% atlaidi uz V. Kuzes fabrikas ražojumiem, jo ar tādu atlaidi viņš arī šās preces pārdevis.

Kasācijas sūdzībā akc. sab. V. Kuze pilnvarnieks norāda, ka apgabaltiesa pilnīgi

ignorējusi noteikumu par negodīgas konkurences apkaņošanu 1. pantu un negodīgas konkurences apkaņošanas komisijas lēmumu, ar kuŗu Krogzemija rīcība atzīta par nesaskanošu ar tirdzniecībā pastāvošām ierāšām un labiem tīkumiem. Apgabaltiesa neesot nemaz apsvērusi arī lietā esošo notāriālo paziņojumu, ar kuŗu akc. sab. V. Kuze aizliedz Krogzemim lietot viņa izkārtņē un plakātos akc. sab. V. Kuze nosaukumu, par ko arī bijusi ceļta apsūdzība pret J. Krogzemi, kuŗš esot pārkāpis noteikumu par negodīgas konkurences apkaņošanu 1., 2. un 5. p.

Lūkojot cauri lietas materiālus, Senāts atrod sekojošo.

Noteikumu par negodīgas konkurences apkaņošanu 1. pants aizliedz konkurences nolīkā izlietot paņēmienu, kuŗi runā preti labiem tīkumiem vai rūpniecībā un tirdzniecībā pastāvošām parašām; 2. pants aizliedz sniegt arī plakātos maldinošas ziņas par uzņēmuma veikahskam attīcībām, preču īpašībām un cenām u. t. t., bet 5. pants aizliedz lietot tādu firmu vai uzņēmumu nosaukumu vai apzīmējumu, kuŗu varētu samainīt ar kāda konkurences uzņēmuma firmu vai nosaukumu.

Visus šos momentus apgabaltiesa ievērojusi, taisot savu spriedumu, un, ja arī spriedumā nav tieši norādīts uz negodīgas konkurences apkaņošanas komisijas atzinumu un notāriālo paziņojumu Krogzemim, tad no sprieduma izpratnes vērojams, ka šo dokumentu saturu tiesa ir ievērojusi un pareizi novērtējusi.

Noteikumu par negodīgas konkurences apkaņošanu 5. pants aizliedz lietot firmu vai uzņēmumu nosaukumu, kuŗu varētu samainīt ar konkurences firmas vai uzņēmuma nosaukumu. Kas ir firma, to norāda noteikumu par firmu 1. pants (1933. g. 236). Firma ir tirgotāja vārds, ko viņš lieto tirdzniecībā, izdarot savus darījumus un parakstoties. Tiesa konstatējusi, ka apsūdzētais Krogzemis savā veikala izkārtņē tieši norādījis savu — īpašnieka vārdu. Tiesa arī pareizi atzinusi, ka likums nenoliedz veikala plakātos un sludinājumos norādīt, ka tur tirgojas ar zināmu fabriku ražojumiem, kuŗi atrodas vispārīgā tirdznieciskā apgrozībā, un tādēļ, neatrodot šādā rīcībā noteikumu par negodīgas konkuren-

ces apkaņošanu 5. p. pārkāpumu, pareizi iztulkojusi minēto pantu. Ar to pašu apgabaltiesa atzinusi par nepareizu negodīgas konkurences apkaņošanas komisijas lēmumā izteikto ieskatu, it kā J. Krogzemim nebūtu tiesības savos plakātos un sludinājumos minēt akc. sab. V. Kuze nosaukumu sakarā ar norādījumu par šās fabrikas preču pārdošanu ar 10% atlaidi. Noteikumu par negodīgas konkurences apkaņošanu 9. pants tieši uzsver, ka nav uzskatāms par negodīgu konkurenci apsollījums aprēķināt zināmu rabatu no noņemto preču vērtības, un pārdodot akc. sab. V. Kuze ražojumus lētāk par 10% nekā citos veikalos, apsūdzētais Krogzemis, saskaņā ar noteikumu par negodīgas konkurences apkaņošanu 9. pantu, nav pielaidis nelikumību, kā to pareizi atzinusi apgabaltiesa, ar to pašu atzīstot par nepareizu negodīgas konkurences apkaņošanas komisijas atzinumu, ka bez akc. sab. V. Kuze atļaujas Krogzemim nebijusi tiesība pārdot šās fabrikas ražojumus ar 10% peļņas, kad citi ņēmuši 20% peļņu.

Apgabaltiesa plaši un saskaņā ar noteikumiem par negodīgas konkurences apkaņošanu motivējusi savus atzinumus un, kā vērojams no sprieduma, atradusi pretim runājošu minētiem noteikumiem un tādēļ nepelnošu ievēribas negodīgas konkurences apkaņošanas komisijas 1934. g. 28. novembra atzinumu.

Neatrodot iemeslu pārsūdzētā sprieduma atcelšanai, Senāts, pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 205. p., nolēmj: akc. sab. V. Kuze kasācijas sūdzību atraidīt.

84. 1935. g. 30. novembrī. Pēc Sodū lik. 447. p. 2. d. 1. punkta apsūdzētā Emīļa Eklona kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1935. g. 22. marta spriedumu. (L. № 478.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senators J. Balodis; atzinumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Tiesu palāta atzinusi tiesājamo Eklonu par vainīgu, ka viņš, vadot Rīgā pa Krišjāna Barona ielu vieglo automobili, iegriežoties pa labi Merķeļa ielā un ieraugot automobiļa priekšā pāri ielai ejošo cietušo Vitolu, kas automobiļa tuvošanos nebija

laikā pamanījās, pretēji instrukcijas noteikumiem būt ielu krustojumos sevišķi uzmanīgam un vadīt automobili tā, lai to vajadzības gadījumā varētu uz vietas apturēt, automobili sācis bremzēt tikai apm. viena metra attālumā no Vītola, ar kādu neuzmanību uzbraucis Vitolam un to nogāzis uz ielas bruģa, nodarot viņam smagu miesas bojājumu. Tiesājamā nodarījumu Tiesu palāta kvalificējusi pēc Sodu lik. 447. p. 2. d. 1. punktā paredzētām pazīmēm. Kā redzams no pārsūdzētā sprieduma. Tiesu palāta, lūkojot cauri lietu prokurātūras apellācijas protesta robežās, ir minējusi apsvērumus, kas loģiski attaisno atzinumu par tiesājamā vainu. Tiesa nav apšaubījusi to apstākli, ka konkrētā gadījumā tiesājamais vadījis automobili pārbaudes braucienā liecinieku Hottes un Irbes, kā pārbaudes komisijas locekļu, uzraudzībā, ka automobilis nav piederējis viņam un ka tam bijuši daži defekti bremžu ierīcē, kas konstatēti ar vēlāk izdarīto ekspertīzi, bet visus šos apstākļus Tiesu palāta pamatoti nav atzinusi par tādiem, kas atsvabinātu tiesājamo Eklonu no atbildības par viņa neuzmanību pie automobiļa vadīšanas. Likums par zemes ceļu satiksmi (Lik. kr. 1931. g. 56), kas pastāvēja spēkā tiesājamam inkriminētā nodarījuma laikā, pēc tiesas pareiza norādījuma, satur noteikumu (18. p. piezīme), ka pie šoferu pārbaudes automobili vada pārbaudamais, kas arī atbildīgs par braukšanu, bet attiecīgās uz šā likuma pamata izdotās instrukcijas („Vald. Vēstn.” 1933. g. 151. num.) 40. p. piezīme noteikts, ka personai, kas uzņēmies automobiļa vadību, katru reizi pirms braukšanas jāpārliedzinās, vai automobiļa bremžu ierīce ir pienācīgā kārtībā. No minēto likumu nosacījumiem Tiesu palāta pareizi secinājusi, ka tiesājamam Eklonam, kurš uzņēmies automobiļa vadību pa Rīgas pilsētas ielām, neatkarīgi no tā, ka ar viņu automobili braukuši arī pārbaudes komisijas locekļi, bija pašam jāpārliedzinās, vai automobilis ir pienācīgā braukšanas kārtībā, un ka ne tikai par augšminēto apstākli, bet arī par citiem instrukcijas pārkapumiem, kas notikuši pie braukšanas, atbild automobiļa vadītājs. Tādēļ ir pareizs Tiesu palātas atzinums, ka atbildība celtās apsūdzības robežās krīt uz Eklonu, bet ko-

misijas locekļu nepareiza rīcība, ja tāda izpaudusies, piemēram, nododot automobili ar bremžu defektiem braukšanai vai tā vadību pienācīgi nesagatavotai personai, ietilpst citā neuzmanības pazīmju plāksnē. Braukšanas noteikumu (instrukcijas) pārkapumu pašā notikuma vietā tiesājamais, pēc Tiesu palātas konstatējuma, pielaidis ar to, ka ielu krustojumā (Krišjāņa Barona un Merķeļa ielu stūrī), kur parasti liela gājēju un braucēju kustība, nav vadījis automobili ar tādu ātrumu, ka to vajadzības gadījumā varētu uz vietas apturēt. Redzot, ka pāri ielai ejošais cietušais Vītols apstājies ielas vidū, tiesājamais sācis bremzēt automobili tikai apm. viena metra attālumā no viņa, kad automobiļa vairs nav bijis iespējams apturēt, kaut gan Eklonam, kā šāda satiksmes līdzekļa vadītājam, vajadzējies paredzēt, ka tādos apstākļos iespējams ievainot vai nogalināt cilvēku un ka tādēļ automobilis jāsāk bremzēt no lielāka attāluma. Pēc paša tiesājamā paskaidrojuma Tiesu palāta konstatējusi, ka viņš vieglprātīgi domājis, ka cietušais paspēs no automobiļa izvairīties, kas tomēr nav noticis. Spriedumā Tiesu palāta ar pienācīgiem apsvērumiem ir noskaidrojusi, ka neuzmanība, ja tādu no savas puses pielaidis arī pats cietušais ielu pārejot, nav bijusi tāda, kas varētu tiesājamo atsvabināt no atbildības par viņa nodarījumu. Visi šie apsvērumi atbilst likuma (Sodu lik. 46. p. 2. d.) jēgumam un Tiesu palātas spriedumā nav vērojama novirzīšanās no Kriminālproc. lik. 810. p. un Sodulik. 447. p. nosacījumiem. Norādījumi kasācijas sūdzībā uz to, kā novērtējami notikuma apstākļi un liecinieku liecības no tiesājamā viedokļa, ietilpst tiesas izmeklēšanas materiālu būtisko apsvērumu plāksnē.

Pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 932. p., Senāts nolēmj: Emiļa Ekloņa kasācijas sūdzību atraidīt.

85. 1935. g. 30. novembrī. Civilprasītājas firmas „J. Kornblūm” kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1935. g. 19. jūlija spriedumu Žaņa (Jeanota) Dembo apsūdzībā pēc Sodulik. 541. p. 2. d. (L. № 809.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors J. Balodis; atzinumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Apgabaltiesa atzinusi apsūdzēto Žani Dembo par vainīgu Sodu lik. 541. p. 2. d. paredzētā noziedzīgā nodarījuma un sodījusi par to, ka viņš, būdamas par Berlīnes firmas „J. Kornblūm G. m. b. H.” pārstāvi Latvijā, piesavinājies, izlietojot savā labā, minētai firmai pienākošos un viņas uzdevumā no vairākiem firmas preču nopēmējiem iekasētos naudas maksājumus Ls 2.268,84 kopsummā, nodarot ar to minētās firmas interesēm svarīgu kaitējumu. Tiesu palāta atcēlusi apgabaltiesas spriedumu un tiesājamo Dembo attaisnojusi, atstājot bez caurskatīšanas civilprasību. Attaisnojot tiesājamo Dembo pret viņu celtajā apsūdzība galvenā kārtā aiz tā apsvēruma, ka apsūdzētam ir bijusi tiesība aizturēt iekasētās summas izmaksu firmai līdz viņu savstarpējo pretenziju noskaidrošanai civiltiesāšanas kārtībā, un atstājot bez caurskatīšanas firmas „J. Kornblūm” civilprasību. Tiesu palāta nav atrisinājusi attiecīgo civillikumu nosacījumu robežās iautājumu par aizturējuma tiesību juridisko struktūru un šo tiesību piemērojamības nepieciešamiem rekvizītiem. Aizturējuma tiesību būtību noteic civillikumu attiecīgā sadaļa (Viet. civillik. 3381.—3386. p.) un šo tiesību pielietošana attaisnojama vienīgi šajā likumā tieši norādītos gadījumos (3382.—3383. p.). Bet arī pretprasījumu ieskaīta (kompensācijas) priekšnoteikumi ir noteikti regulēti civillikumos, un nevar padarīt par pretprasījumu priekšmetu tādas pretenzijas, kuras nav likvidas vai kuŗu apmēri ir šaubīgi. Norādot spriedumā, ka tiesājamais Dembo, taisnojoties viņam pēc līguma uzticētas naudas izšķērdēšanā, „ūzradījis”, t. i. minējis naudas summas, kādas viņam pienāktos no firmas „J. Kornblūm”, Tiesu palāta, kā tas vērojams no sprieduma, nav pietiekoši noskaidrojusi iautājumu, cik tāl tādām Dembo pretenzijām uz iekasēto, firmā pienākošos naudu resp. šīs naudas aizturēšanu ir bijuši savi labi objektīvi pamati, un pat, ja tādi pamati būtu nodibināti, tad ar kādiem īsti no tiesas par pierādītiem atzītiem apstākļiem ir noskaidroti pretpretenziju apmēri. — Ieskaīta (kompensācijas) tiesības izlietošanai pilnā pamatprasības summā vai ar kuŗiem varētu attaisnot v i s a s firmā Kornblūm pie-

nākošās summas aizturēšanu. Tas, ka tiesājamam event. pat pienāktos kāda likvida summa no prasītājas firmas, nevarētu būt par pamatu v i s a s iekasētās summas aizturēšanai. Šajā sakarībā Tiesu palātas spriedumā palikuši bez pienācīga novērtējuma kā liecinieka Rimšas liecība, tā arī paša tiesājama dažādie pretrunīgie paskaidrojumi kā par viņam uzticētās naudas izlietošanas veidiem, tā arī par viņa pretenziju apmēriem pret civilprasītāju. Tiesu palātas spriedumā palicis neatspēkots arī apgabaltiesas spriedumā minētais norādījums, ka tiesājamais nav nodevis firmā „J. Kornblūm” tai pienākošos Ls 2494,25, kurpretim Dembo pretprasījums (ja pat to atzītu par pamatotu) ir tikai Ls 1293,85, un ka tiesājamais nav varējis izskaidrot, kur īsti palikusi viņa iekasētā nauda resp. pārpalikums. Novērtējot visus minētos apstākļus sakarā ar attiecīgo civillikumu pamatojumiem par aizturējuma resp. ieskaīta tiesību jēgumu un saskaīā ar Kriminālproc. lik. 791. p., Tiesu palāta varētu nākt arī pie citāda atzinuma iautājumā ka par tiesājamam inkrīminēta noziedzīgā nodarījuma faktu, tā arī par civilprasību resp. tās apmēru, kādēļ pārsūdzētais spriedums Kriminālproc. lik. 810. p. pārkāpuma dēļ nav uzturams spēkā.

Pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 932. un 949. p., Senāts nolēmj: Tiesu palātas spriedumu attiecība uz firmas „J. Kornblūm” civilprasību atcelt un uzdot viņai lūkot cauri lietu atceltajā daļā no jauna citā tiesas sastāvā.

86. 1935. g. 30. novembrī. Rīgas apgabaltiesas prokurora biedra kasācijas protests par Rīgas apgabaltiesas 1935. gada 27. augusta spriedumu Markusa Bērmaņa apsūdzībā pēc Sodu lik. 541. p. (L. № 856.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors F. Zilbers; atzinumu dod vīrsprokurora biedrs F. Blūms.

1935. gada 2. februārī Rīgas kriminālpolīcijas pārvalde pie Rīgas 8. iecirkņa miertiesneša ierosināja apsūdzību pret Markusu Bērmani pēc Sodu lik. 546. p. 5. d. par to, ka viņš nozadzis Alfonam Bassi piederošo Rīgas prefektūras izdoto pasi № 016301. Kā miertiesas sēdē, tā apellā-

cijas sūdzībā par mirtiesneša spriedumu, ar kuŗu Bērmanis sodīts pēc Sodu lik. 541. p., apsūdzētais Bērmanis taisnojies pret viņu celtā apsūdzībā, norādot, ka Alfons Bassi pats pārdevis viņam savu pasi № 016301, lai Bērmanis ar Vorchu palīdzību to varētu pārtaisīt uz sava vārda. Apsūdzētais arī norādījis, ka par šo nodarījumu viņi visi trīs: viņš, Bērmanis, Vorchs un Bassi jau saukti pie atbildības no izmeklēšanas tiesneša pēc Sodu lik. 49. un 415. p. par pases viltošanu, pie kam Bassi saukts pie atbildības kā viltojuma pabalstītājs, kuŗš apzināti šim nolūkam pārdevis savu pasi viņam, Bērmanim. Savā 1935. g. 27. augusta sēdē Rīgas apgabaltiesas 2. kriminālnodaļa, lūkojot cauri šo lietu sakarā ar Bērmaņa apellācijas sūdzību, pieprasīja 3. kriminālnodaļas 560. lietu Bassi un Vorchu apsūdzībā pēc Sodu lik. 49. p. un 415. p. 2. d., un priekšsēdētājs tiesas sēdē šo lietu atreferēja. No 560. lietas redzams, ka šajā lietā bija saukti pie atbildības iepriekšējā izmeklējumā Vorchs un Bērmanis par to, ka viņi apzināti, nolūkā izlietot par istu, pārtaisījuši Aliona Bassi pasi № 016301, telpinot tajā Bērmaņa ģimēni un uzspiežot tai viņu abu pagādātu Rīgas prefektūras pases nodaļas zīmogu, bet Bassi Alfons par to, ka viņš, lai pabalstītu Bērmani pārtaisīt, nolūkā izlietot par istu, Bassi pasi № 016301, tiši piegādājis Bērmanim līdzekli šā nozieguma izdarīšanai, nododot viņam savu pasi, pēc kam Bērmanis ar Vorchu šo pasi arī pārtaisījuši. Pret Bērmani, saskaņā ar prokurātūras atzinumu, šī apsūdzība izbeigta, ievērojot to, ka pēc Igaunijas tiesas sprieduma viņš jau sodīts un sodu izcietis par viltotas pases izlietošanu par istu, bet ar prokurora apsūdzības rakstu pret Bassi un Vorchu celtā apsūdzība pēc Sodu lik. 49. p. un 415. p. 2. d. atrodas apgabaltiesas 3. kriminālnodaļā. Visus šos apstākļus apgabaltiesa atstājusi neapsvērtus, lūkojot cauri Bērmaņa apellācijas sūdzību viņa apsūdzībā pēc Sodu lik. 541. p. un sodījusi Bērmani pēc Sodu lik. 541. p. 4. d. par Bassi pases piesavināšanos. Apgabaltiesa nav piegriezusi vērību, ka abās lietās pacelts viens un tas pats jautājums par to, kādā ceļā Bassi pase nonākusi Bērmaņa rokās: vai Bērmanis to nopircis no Bassi, kā viņš

pats apgalvo, par ko celta apsūdzība pret Bassi apgabaltiesas 3. kriminālnodaļas 560. lietā, jeb vai Bassi to uzticējis Bērmanim, lai tas uzrakstītu Bassi vārdā lūgumu kuŗa apriņķa priekšniekam, un Bērmanis šo pasi piesavinājis un izlietojis saviem nolūkiem, kā to apgalvo Bassi. Pozitīva atbilde vienā no šiem jautājumiem nepielaiž tādu pat pozitīvu atbildi otrā lietā.

Konkrētā lietā, kuŗā apgabaltiesa sodījusi Bērmani pēc Sodu lik. 541. p. 4. d., apgabaltiesa izmeklējusi vienīgi Bērmaņa rīcību, bet Alfonu Bassi nopratinājusi tikai kā liecinieku, un ar viņa dotām liecībām operējusi kā ar tādu ticamu tiesas materiālu, uz kura var pamatot nosodošu spriedumu. Turpretim, 3. kriminālnodaļas 560. lietā, kuŗā celta apsūdzība pret Alfonu Bassi un Vorchu, tiesas izmeklēšanas objekts būs arī Bassi rīcība, kuŗu tiesa noskaidros un to raksturos savā spriedumā. Ja apgabaltiesa šo rīcību atzīs par noziedzīgu un tādu, kā tā aprakstīta apsūdzības rakstā, tad ar to pašu tiesa konstatēs apstākļus, kuŗi nepielaidīs liecinieka Bassi liecībās aplicinātos, un ar to atkritīs 2. kriminālnodaļas nosodošā sprieduma pamati, uz ko bija norādījis arī apsūdzētais savā apellācijā, un šādam norādījumam bija pievienojies arī tiesas sēdē klātesošais prokurātūras pārstāvis. Šos norādījumus apgabaltiesa, pārkāpjot Kriminālproc. lik. 141. un 199. p., atstājusi neapsvērtus.

Markuss Bērmanis bija divās lietās apsūdzēts pēc dažādiem Sodu likuma pantiem: 541. p. 4. d., 49. p. un 415. p. 2. d. un abās lietās apsūdzības pamatā likta viena un tā pati noziedzīgā darbība, aplūkota no dažādiem viedokļiem, dažādi apgaismojot vienu un to pašu notikumu. Kriminālproc. lik. 249. p. nosaka, ka ja kādu apsūdz par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem, no kuŗiem vieni piekrit zemākas, bet otri augstākas tiesas caurskatīšanai, tad lietu iztiesā tā tiesa, kuŗai piekrit vissvarīgākais no šiem nodarījumiem, konkrētā gadījumā tas būtu Sodu lik. 49. p. un 415. p. 2. d. paredzētais noziedzīgais nodarījums, kuŗa iztiesāšana piekrit vispārējām tiesu iestādēm. Tādos apstākļos, pie abu šo lietu ierosināšanas bija jāievēro Kriminālproc. lik.

249. p. nosacījumi, kas nav tiešs darīts. Tomēr šis apstāklis nevarēja noderēt par iemeslu atcelt spriedumu, kuŗu taisījis miertiesnesis, lūkojot cauri viņam piekri- tošo Sodu lik. 541. p. 4. d. paredzēto nozie- dzīgo nodarījumu, jo iztiesājot šo lietu, viņš nav pārkāpis savas kompetences ro- bežas, bet rīkojies, ievērojot tos tiesas materiālus un ziņas, kādas bija viņa aktī.

Apgabaltiesā, turpretim, nākuši klāt jauni lietas materiāli, lietai pievienotas ziņas par 3. kriminālnodalas 560. lietu Bassi un Vorcha apsūdzībā pēc Sodu lik. 49. p. un 415. p. 2. d. Tiesai Kriminālproc. lik. 141. p. kārtībā bija jāapsver jaunie tiesas materiāli un sakarā ar tiem noskaidrotais stāvoklis, jādod atbilde arī uz jautājumu, kāda nozīme var būt konkrētā lieta 3. krimi- nālnodalas spriedumam Bassi un Vorcha apsūdzības 560. lietā pēc Sodu lik. 49. p. un 415. p. 2. d. Apgabaltiesa to nav da- rījusi, kādēļ viņas spriedums atceļams Kri- minālproc. lik. 141., 199. un 249. p. pār- kāpuma dēļ.

Pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 205. un 210. p., Senāts nolēma: Rīgas apga- baltiesas spriedumu atcelt un uzdot viņai lūkot cauri lietu no jauna cita tiesas sa- stāvā.

87. 1935. g. 30. novembrī, Daugavpils apgabaltiesas prokurora protests uzraudzi- bas kārtībā par Daugavpils apgabaltiesas 1935. g. 4. septembra spriedumu Salimona Pušmucāna apsūdzībā pēc Sodu lik. 546. p. (L. № 871.)

Sēdī vada priekšsēdētājs senātors A. Gu- bens; referē senātors F. Zilbers; atzi- numu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Rēzeknes apriņķa policijas 5. iecirkņa priekšnieks cēla apsūdzību pie Varakļānu iecirkņa miertiesneša pret Salimona Puš- mucānu par nakti uz 1934. gada 2. decembri Paulinei Vikšers piederušo saku un sedul- kas zādzību no siena šķūņa. Miertiesnesis ievācis ziņas par Pušmucāna agrāko sodī- tību, no kuŗam redzams, ka līdz šai zādzī- bai Pušmucāns jau sodīts un sodu izcietis 7 reizes: vienreiz par vieglu miesas bojā- jumu sagādāšanu, 4 reizes par patvaļīgu sveša meža ciršanu un 2 reizes par zādzī- bām.

Lūkojot cauri lietu, miertiesnesis ņēmis vērā Pušmucāna agrāko sodītību, atzinis viņu par vainīgu Sodu lik. 546. p. 1. d. pa- redzētā noziedzīgā nodarījumā un sodījis to ar cietuma sodu uz 3 mēnešiem.

Miertiesneša spriedumu pārsūdzējis vie- nīgi apsūdzētais Pušmucāns, kas lūdzis viņu attaisnot. Lūkojot cauri lietu sakarā ar šo apellācijas sūdzību, Daugavpils ap- gabaltiesa, saskaņā ar prokurora biedra atzinumu, nosprieda miertiesneša spriedu- mu atcelt un lietu nosūtīt Daugavpils ap- gabaltiesas prokuroram pēc Sodu lik. 549. p. pazīmēm.

Par šo spriedumu iesniegtā protestā Dau- gavpils apgabaltiesas prokurors norāda, ka pie iepriekš minētiem apstākļiem, kad apsūdzētais nebija pārsūdzējis miertiesneša spriedumu, un miertiesnesis apsūdzētā no- darijumā nebija saskaņojis Sodu lik. 549. p. sastāvu, apgabaltiesai nebijis likumīga pa- mata uzraudzības kārtībā atcelt mierties- neša spriedumu un izvirzīt jautājumu par piekritību, jo Sodu lik. 549. pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāvu, un tā tad arī piekritību, nosakot nevis kādas ārējas formālas pazīmes, piemēram, agrākā so- dītība, bet gan lietas apstākļu būtiskais no- vērtējums Kriminālproc. lik. 141. p. kārtī- bā. Miertiesnesis šos apstākļus novēr- tējis un Pušmucāna nodarījumā atradis Sodu lik. 546. p. 1. d. sastāvu; apsūdzētais neesot pārsūdzējis miertiesneša spriedumu, kādēļ, lūkojot cauri lietu apsūdzētā apella- cijas robežās, apgabaltiesai vairs nebijis likumīga pamata apsvērt jautājumu par noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju un sa- karā ar to arī jautājumu par piekritību, bet apgabaltiesa bijusi spiesta turēties ar mier- tiesneša spriedumu novilktais robežās. Aiz minētiem motīviem prokurors lūdz atcelt apgabaltiesas spriedumu un uzdot tai lietu lūkot cauri no jauna.

Aplūkojot lietas materiālus, Senāts at- rod sekojošo: Saskaņā ar Kriminālproc. lik. 877. un 925. p., prokurora apellācijas vai kasācijas protestam ir likumīgs pa- mats tikai tad, ja tiesas spriedums, pret kuŗu protests celts, nesaskaņ ar pro- kurora tiesas sēdē doto atzinumu. Izņē- mumi no šā principa pieļaujami tikai tad, kad tiesa, izspriežot lietu, atkāpusies no tādām procesuālām formām, kuŗas noteik-

tas publisku interešu aizsardzībai. Konkrētā lietā apgabaltiesas spriedums pilnīgi saskan ar prokurora biedra tiesas sēdē doto slēdzienu. Tādēļ prokurora protestam trūkst likumīga pamata un tas atstājams bez ievēribas.

Izvirzās jautājums, vai šajā gadījumā apgabaltiesa nav pārkāpusi tādu likumā noteiktu kārtību, kas atjaunojama uzraudzības kārtībā publisku interešu labā.

Meklējot atbildi uz šo jautājumu, Senāts atrod, ka Kriminālproc. lik. 199. pants uzliek apgabaltiesai, kā otrai instancei, tiešu pienākumu, neatkarīgi no lietas dalībnieku norādījumiem un pārsūdzībām, atjaunot pārkāpto piekritību, novērst nepareizu sodu likuma piemērošanu, kad apsūdzētam uzlikta atbildība par darbu, ko likums neaizliedz ar soda piedraudējumu, vai kad viņam uzlikts sods, kas nav noteikts likumā par tiesājamo darbu, vai kad pieļauta kļūda pie atsaukšanās uz likumu, noteicot noziedzīgo nodarījumu. Kā redzams no 199. panta teksta, šajā ziņā likumdevējs neierobežo apgabaltiesas rīcību vienīgi ar tiem gadījumiem, kad noziedzīgā nodarījuma sastāvu un sakarā ar to arī lietas piekritību noteic kādas līri formālas, ārējas pazīmes, piemēram, apsūdzētā agrāka sodītība. Kriminālproc. lik. 199. pants vispārīgi runā par piekritību un par noziedzīgo nodarījumu pareizas kvalificēšanas uzraudzīšanu ex officio, publisku interešu aizsardzības labā.

No tā izriet, ka apgabaltiesai, kā otrai instancei, neatkarīgi no pušu norādījumiem, jāraugas uz šiem momentiem arī tajos gadījumos, kad nodarījuma kvalifikācija nosakāma pēc lietas apstākļu būtiska novērtējuma, bet ne tikai pēc nodarījuma un piekritības ārējām formālām pazīmēm. Sodu lik. 549. p. nav norādījumu uz kādām ārējām formālām pazīmēm, kurās noteiktu amata veidā vai aiz paraduma piekopjot sodāmu mantkārtīgu nodarbību izdarītas zādības sastāvu. To nosaka tiesa, kas liķo cauri lietu pēc būtības. Kriminālproc. lik. 141. un 779. p. kārtībā, novērtējot visa kopībā visus tiesas izmeklēšanas materiālus, to starpā arī norādījumus uz agrāko sodītību. Neraugoties uz pēdējo, tiesa var atzīt, ka šajā gadījumā zādība izdarīta aiz galīga trūkuma, bet iztrūkstot agrākās sodītības

pazīmei, tiesai nav nemta iespēja atzīt, ka vainīgais izdarījis viņam inkriminēto zādību amatveidīgi vai aiz paraduma.

Ja, saskaņā ar Kriminālproc. lik. 199. panta vispārējo nosacījumu, apgabaltiesa, kā otrā instance, liķo cauri lietu lietas dalībnieku apellācijas sūdības robežās, tad šāds nosacījums, kā tas izriet no šā panta teksta un izpratnes, zīmējas tikai uz tiem gadījumiem, kad nav pārkāpta ne piekritība, ne pieļautas pārējās 199. pantā minētās nepareizības, kurās uzliķ pieņākumu tiesai rīkoties ārpus šās vispārējās kārtības un, negaidot pušu norādījumus, uzraudzības kārtībā spert vajadzīgos soļus pieļauto nepareizību novēršanai publisku interešu labā, kurās minētais pants, atzīmējot izņēmumus no vispārējās kārtības, nostādījis pāri privātām, lietas dalībnieku interesēm.

Noskaidrojot lietas objektīvās un subjektīvās sastāvdaļas, tiesa nav saistīta ne ar lietas dalībnieku norādījumiem un viņu ieskatiem faktisko apstākļu novērtējumos un kvalificējumos, nedz ar viņu iesniegtiem pierādījumiem publiskas apsūdības lietas. Pašai tiesai uzliķis pienākums, kā tas redzams, piem., no Kriminālproc. lik. 123. p., neatkarīgi no pušu rīcības, noskaidrot lietu un arī pašai tiesai šajā nolūķā nav lieģta tiesība ievāķt nepieciešamos materiālus, izdarīt apskates, ekspertīzes, aicināt lieciniekus.

Ja tas tā, un ja svarīgāķo noziedzīķo nodarījumu iztiesāšanu likumdevēķs uzliķis vispārējām tiesām; ja pareizi kvalificēt noziedzīķo nodarījumu uz lietas materiālu pamata ir pašas tās tiesas pienākums, kurā liķo cauri lietu pēc būtības; ja apgabaltiesas, kā otrās instances, pienākums ir ex officio atjaunot pārkāpto piekritību visos gadījumos, tad no tā izriet secinājums, ka otrai instancei tas jāķara arī tajos gadījumos, kad noziedzīķa nodarījuma kvalificāķijai nav noteiķtas formālas, ārēķas pazīmes, bet tā sastāvu nosaka tiesa, vērtējot apstākļus Kriminālproc. lik. 141. p. kārtībā, un kad lietas dalībnieķi savās pārsūdzībās šos jautāķjumus par kvalifikāķiju un piekritību nemaz nav skāruši. Ievērojot pastāvošos kriminālprocesa likumus, nav domājams tads stāvoklis, kad apgabaltiesai, kā otrai instancei, nebūtu iespē-

Jams pareizi kvalificēt noziedzīgo nodarījumu un sakarā ar to atjaunot pārkāpto piekritību gadījumos, kad apsūdzētais, vienalga — valsts iestāde vai amatpersona vai privātpersona, aiz likuma nezināšanas vai cita kāda iemesla nepareizi kvalificējusi nodarījumu un cēlusi miertiesā apsūdzību lietā, kuras iztiesāšana piekrit vispārējām tiesām, un kad miertiesnesis šo nepareizību nav ievērojis, piemēram, gadījumos, kad par slepkavības mēģinājumu, kas sodāms pēc Sodu lik. 47. un 429. p. un iztiesājams vispārējās tiesās, apsūdzība celta miertiesā, miertiesnesis vainīgo sodījis par vardarbību, un miertiesneša spriedumu pārsūdzējis vienīgi apsūdzētais, līdzot to attaisnot. Iztiesājot lietu, apgabaltiesai ex officio uzraudzības kārtībā jāatceļ miertiesneša spriedums, jādod lietai likumīgs virziens, un tiesa nevarēs ignorēt pieļautās nepareizības, atsaucoties uz to, ka miertiesnesis jau novērtējis lietas apstākļus, kvalificējis noziedzīgo nodarījumu, un puses šajā jautājumā nav pārsūdzējušas miertiesneša spriedumu. Tas pats būs jādara tiesai arī tad, kad jautājums grozas ap zādzības kvalificēšanu, kad miertiesnesis vainīgo sodījis par vienkāršu zādzību, bet apgabaltiesa nodarījumā atradusi 549. p. sastāvu.

Istenībā kriminālprocesa likums nemaz arī neparedz tādas absolūtas formālas ārējās pazīmes, kuras pilnīgi izslēgtu katru iespējamību un vajadzību piekritības jautājuma atrisināšanai skārt arī lietas būtisko pusi. Kriminālproc. lik. 38. p., nosakot piekritību pēc draudošā soda smaguma pazīmes, iziet tikai no prezumpcijas, ka par noziedzīgā nodarījuma sastāvu katrā konkrētā gadījumā nav nekādu šaubu un domstarpību. Uz tās pašas prezumpcijas pamatots arī 39. pants, bet tā 2. un 3. punkti jau runā par pazīmēm, kuras var grozīties divās pirmajās instancēs un reizē ar to var grozīties arī piekritība. Pat 40. pants noteic lietas piekritību vispārējām tiesām tikai tik ilgi, kamēr pie lietas iepriekšējās izmeklēšanas nebūs noskaidrojies citāds faktiskais sastāvs nekā tas, kas norādīts, ierosinot lietu.

Konkrētā gadījumā Daugavpils apgabaltiesa rīkojusies pareizi un saskaņā ar Kriminālproc. lik. 199. p. un lietā nav nekādu

norādījumu uz pamatiem atcelt viņas spriedumu uzraudzības kārtībā.

Pamatojoties uz Tiesu iek. 172. p., Senāts nolēmj: Daugavpils apgabaltiesas prokurora protestu atstāt bez sekām.

88. 1935. g. 30. novembrī. Civilprasītāja Pētera Kārklīņa kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1935. g. 17. septembra spriedumu Karļa Voldemāra Pakula apsūdzībā pēc 1903. g. Sodu lik. 454. p. (L. № 878.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors F. Zilbers; atzinumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Pētera Kārklīņa civilprasību Tiesu palāta atraidījusi aiz trim motīviem. Viens no tiem ir tas, ka šī civilprasība neesot pamatota uz Viet. civillik. 4557. p., bet gan uz likumu ar Pakulu, kas apņēmis izmaksāt Kārklīņam Ls 1000. Šāds norādījums nav pareizs. Civilprasību Pēteris Kārklīņš pieņēmis ar 1933. gada 1. septembra lūgumu izmeklēšanas tiesnesim (1. p. 45), kā prasību par zaudējumiem, kas viņam cēlušies ar dēla Aleksandra nāvi 1933. gada 15. jūnijā apsūdzēta Karļa Pakula vainas dēļ. Tiesu palātas 17. septembra sēdē civilprasītājs savu prasību uzturējis un tikai lai pierādītu, ka civilatbildētājs Kārlis Pakuls pats atzinies prasības pamatos, norādījis uz to, ka Pakuls labprātīgi solījis viņam samaksāt Ls 1000 ar dēla nāvi sagādāto zaudējumu atlīdzībai. Norādot sprieduma, ka Kārklīņa civilprasība pamatota uz likuma ar Pakulu par Ls 1000 samaksu, Tiesu palāta nepareizi attēlojusi spriedumā lietas apstākļus, pārkāpjot Kriminālproc. lik. 810. p.

Otrs motīvs, aiz kura palāta atraidījusi civilprasību, ir tas, ka civilprasītājs pats esot darba spējīgs, pelnot Ls 3,20 dienā, bet viņa mirušais dēls Aleksandrs strādājis tikai sezonas darbus vasarā, pelnot Ls 0,35 stundā un nopelnot darba laikā sev uzturu, bet ziemā civilprasītājam pašam bijis jāuztur dēls. Savā 1934. gada 10. novembra spriedumā Senāts jau paskaidroja Tiesu palātai Viet. civillik. 4557. pantu, norādot, ka atlīdzības lieluma noteikšanai pēc šā panta jāievēro nevis mirušā izpeļņas apmērs un darba laika ilgums, bet gan tikai viņa spēja nāves brīdī iegūt sev uzturu, tās per-

sonas vajadzība, kuŗai noteicama atbildzība mirušā pieņemamais mūža ilgums (2315. p. piez.). Senāts arī paskaidroja savā spriedumā, ka šis saprotams par pietiekošiem dzīves līdzekļiem 4557. p. nozīmē. Pārkāpjot Kriminālproc. lik. 779. p., palāta atstājusi neapsvērtas Pēterļa Kārklīņa liecības par to, ka ziemā viņš dēlu uzturējis, kamēr tas mācījies, gājis arodskolā, bet pirms nelaimes gadījuma dēls jau bijis pabeidzis to, izmācījies par krāsotāju, strādājis jau pastāvīgi par krāsotāju un viņam bijušas izredzes nopelnīt vēl vairāk. Apsverot šos materiālus, palāta varēja rast pamatu atzinumam par mirušā spējam nāves laikā iegūt sev uzturu, no kādas pazīmes, starp citām, atkarājas pēc Civillik. 4557. p. nosakāmās atbildzības lielums.

Kriminālproc. lik. 950. p. skaidri nosaka, ka, lūkojot cauri lietu no jauna, Tiesu palātai jāturas pie Senāta apsvērumiem attiecībā uz likumu iztulkojumu. Konkrētā gadījumā palāta nav ievērojusi Senāta rīkojumā dotos norādījumus un atkārtoti nepareizi iztulkojusi Viet. civillik. 4557. p.

Trešais motīvs, aiz kuŗa palāta noraidījusi Pēterļa Kārklīņa civilprasību, ir tas, ka mirušais Aleksandrs Kārklīņš bijis apdrošināts saskaņā ar likumu par apdrošināšanu nelaimes un arodu slimības gadījumos, un Pēteris Kārklīņš pensiju varot saņemt no apdrošināšanas sabiedrības 1927. gada 1. jūnija likumā norādītos gadījumos, jo šis apdrošināšanas likums automātiski atvietojo visparejo civillikumu nosacījumus par zaudējumu atbildzību, kā to pats Senāts esot paskaidrojis 1932. gada 6. oktobra spriedumā Alfrēda Erdmaņa lietā. Šis trešais motīvs pamatots uz jauniem apstākļiem, kas nākuši klāt pēc pirmā Senāta rīkojuma šajā lietā. Palātas sprieduma norādījums uz Senāta spriedumu Erdmaņa lietā nav pareizs. Savā spriedumā Erdmaņa lietā Senāts tieši uzsvēris to, ka likums par apdrošināšanu nelaimes un arodu slimību gadījumos neatvieto vis automātiski vispārējo civillikumu nosacījumus par zaudējumu atbildzību, bet noteic 20. pantā tikai maksimālo robežu, līdz kuŗai apdrošināšanas sabiedrība, saskaņā ar likumu, izsniedz pabalstus un pensijas nelaimes gadījumos vai no arodu slimībām cietušiem vai viņu ģimenes locek-

ļiem. Izdodot likumu par apdrošināšanu nelaimes un arodu slimību gadījumos, likumdevējs nav pasliktinājis cietušo personu stāvokli, salīdzinot ar civillikumos noteikto, bet gan tikai publisku interešu labā noteicis kārtību, kuŗa cietušiem garantē nepieciešamo minimālo atbildzību. Šis speciālais sociālās likumdošanas akts lieto arī speciālus terminus „pabalsti“ un „pensijas“ un nosaka arī citādas to apmēru noteikšanas pamatus, nekā to dara civillikumi.

Likuma par apdrošināšanu nelaimes un arodu slimību gadījumos 26. panta piezīme nosaka, ka tiesība uz pensiju no nelaimes gadījuma mirušā tēvam un mātei sākas tad, kad viņi sasnieguši 55 gadu vecumu, bet kad viņi ir darba nespējīgi, tad ar dēla resp. meitas nāves dienu, ja cietušais viņus galvenā kārtā uzturējis. No tā izriet, ka mirušā vecāki, ja viņi nav vēl zaudējuši darba spējas, nevar saņemt ne pensiju, ne pabalstu no apdrošināšanas sabiedrības līdz 55 gadu sasniegšanai, piem., tajos gadījumos, kad viņiem nav bijis ne darba, ne līdzekļu un mirušais dēls vai meita tos uzturējuši resp. devuši tiem līdzekļus pēc savas iespējas līdz savai nāves dienai. Saskaņā ar Viet. civillik. 209. un 4557. p., mirušā vecākiem ir tiesība prasīt tādā gadījumā atbildzību no viņiņā un nav paunata, ievērojot likuma par apdrošināšanu nelaimes un arodu slimības gadījumos sociālās likumdošanas raksturu, taistīt slēdzieni, ka tādos gadījumos mirušā vecākiem līdz 55 gadu sasniegšanai vai līdz darba spēju zaudēšanai nemta katra iespēja panākt to zaudējumu atbildzību, kādus tie cietuši aiz aizsūdzētā un notiesātā vainas. Pārkāpjot Kriminālproc. lik. 779. p., palāta arī atstājusi neapsvērtas liecinieku Zemala un Kārklīņa liecības par mirušā Aleksandra Kārklīņa vecaku gadiem, par viņu darba spējam un pretrunas šajās liecībās attiecībā uz mirušā mates darba spējam un spriedumu pamatojusi uz nepareiza likuma par apdrošināšanu nelaimes un arodu slimību gadījumos un Civillik. 4557. panta izpratnes, kādēļ spriedums atceļams.

Pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 932. un 949. p., Senāts nolēmj: Tiesu palātas spriedumu atcelt un uzdot viņai lūkot cauri lietu no jauna citā tiesas sastāvā.

89. 1935. g. 30. novembrī. Pēc Sodulik. 49. un 575. p. apsūdzētā Egonā Leonharda Šturma kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1935. g. 24. septembra spriedumu. (L. № 898.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors F. Zilbers; atzinumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Sodu lik. 575. p. piemērošanai nepieciešami nodibināt, ka tiesājamais patvaļīgi reproducējis noteiktā kārtībā pieņemtu fabriķa vai amatniecības modeli vai zīmējumu.

Pēc šā panta Tiesu palāta sodījusi Egonu Šturmu par to, ka viņš pretēji Georga Vunsdorfa aizliegumam lietojis Vunsdorfa tiesību reproducēt noteiktā kārtībā pieņemtu amatniecības modeli, izgatavojot māla vāzes ar Nacionālās operas, Universitātes, Pulvera torņa, Rakstnieku un žurnālistu pils Siguldā un Siguldas pilsdrupu skatiem, apzinoties pie tam, ka šādu vāžu izgatavošanas tiesība, saskaņā ar Patentu valdes 1932. g. 12. decembra apliecībām 353., 354. un 355. num. pieder Georgam Vunsdorfam.

Apellācijas sūdzībā par apgabaltiesas spriedumu tiesājamais Šturms taisnojis, starp citu, norādot uz to, ka viņa un Vunsdorfa ražotās vāzes ar minētiem skatiem esot dažādas, ka tām neesot nekā kopēja ne pēc to ārējām kontūrām, profila, formas, atsevišķu daļu konfigurācijas, apmēriem, osiņu rakstura, apakšējās daļas un ornamenta izstrādājuma, ne arī pēc krāsām, ar kādām segti Latvijas skati, kādēļ tās nevarot atzīt ne par kopējumu, pakalderinājumu, ne par ļoti līdzīgu reprodukciju.

Pārskaidrojot Kriminālproc. lik. 909. p., Tiesu palāta šo norādījumu atstājusi neapsvērtu. Ne no Tiesu palātas, ne no apgabaltiesas spriedumiem nav redzams, uz kādiem lietas materiālu apsvērumiem pamatots Tiesu palātas atzinums, ka tiesājamais Šturms reproducējis Vunsdorfam reģistrētos vāžu modeļus, resp. ka Šturma ražotās vāzes būtu pilnīgi līdzīgas Vunsdorfa vāzēm vai tik ļoti līdzīgas, ka tās varētu uzskatīt par Vunsdorfam patentēto modeļu atdarinājumu. Spriedumos ir norādīts uz tiesā nopratinātā eksperta Baloža atzinumu. Kā redzams no tiesas sēdes protokola, šis eksperts tiesā ir izteicis,

ka viņam esot zināšanas vāžu izgatavošanā, un visi privātapsūdzētāja Vunsdorfa vāžu modeļi esot viņa grieztī; ka viņam uzrādītās vāzes, kuŗu izgatavošanā apsūdzētais Šturms, esot pēc viņa izgriezumiem pakalderisitas, un tehniski to izdarot tā: nopērkot Vunsdorfa vāzi, atlejoj un strādājot tālāk. Austiņas vāzēm varot pielikt neatkarīgi no modeļa reprodukcijas. Kā redzams no šā protokola un spriedumiem, ne apgabaltiesā, ne Tiesu palāta nav apstājušās pie jautājuma par Sodu lik. 575. p. minētās reprodukcijas pazīmes, pie šā reprodukcijas jēdziena saturā un tam robežām, aiz kuŗām beidzās atdarinātā darba vienādības ar patentēto modeli sodamība. Palīkuši bez atbildes spriedumā tiesājamā apellācijas sūdzības norādījumi uz to, ka viņa ražotām vāzēm neesot līdzības ar Vunsdorfa ražotām ne apmēra, ne ārējās formas, ne krāsu ziņā. Apsverot šos norādījumus, un pie tam ar lietpratēja līdzdalību, Tiesu palāta varēja rast noteiktu pamatu atbildei uz jautājumu, vai Šturma ražojumi uzskatāmi par Vunsdorfa modeļu reprodukciju, kas sodāma pēc Sodu lik. 575. p., un kādos vāžu elementos Tiesu palāta atrod reprodukcijas pazīmes: vai tās būtu saskatāmas vāžu vienādos pēc lieluma apmēros, vienādās formās, profilos, konfigurācijās, ornamentos, piederumos vai uz vāzēm attēlotos Latvijas skatos, kuri visiem atklāti un pieejami, un kuŗus nevienam nav liegts attēlot ne mākslas, ne amatniecības ražojumos, kā tas redzams no lik. par autoru tiesībām 56. un 62. p.

Aiz minētiem iemesliem Tiesu palātas spriedums atceļams, kādēļ, atstājot neapsvērtus pārējos kasācijas sūdzības norādījumus, Senāts, pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 932. un 949. p., nolēmj: Tiesu palātas spriedumu atcelt un uzdot viņai lūkot cauri lietu no jauna citā tiesas sastāvā.

90. 1935. g. 30. novembrī. Pēc Akcīzes nolik. 745. p. apsūdzētā Kārļa Mišina kasācijas sūdzība par Jelgavas apgabaltiesas 1935. gada 30. augusta spriedumu. (L. № 899.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors J. Balodis; atzinumu dod virsprokurora biedrs F. Blūms.

Lietas būtība, kā to noskaidrojusi tiesa, bijusi tā, ka tiesājamais Misiņš izdevis Jānim Birkmanim par darba algas parādu vekseli Ls 100; kārtojot vekselā parādu, Misiņš samaksājis Birkmanim daļu naudā, bet parāda pārējās daļas samaksai iedevis dažādus produktus, to starpā arī 1,6 kg pašaudzētas lapu tabakas, aprēķinot tās vērtību trīs latus. Tiesa atzinusi, ka Misiņš, nododot aprādītos apstākļos tabaku Birkmanim, izdarījis Akcīzes nolik. 745. p. paredzēto pārkāpumu un sodījusi viņu ar naudas sodu, piedzenot no viņa arī Ls 150 tabakas noliktavu triskārtēju patenta vērtību. Noliežot tabakas andzētājiem pārdot bez attiecīga patenta lapu tabaku ārpus tabakas plantācijām, Akcīzes nolik. 745. p. ar to pašu ietver aizliegumu izdarīt tādas operācijas ar tabaku, kuru rezultātā tabaka tiek atsavināta bez patenta. Par tādu ar likumu aizliegtu operāciju var tikt atzīta arī tabakas došana samaksai pret vekseli, kā to konkrētā gadījumā arī nodibinājusi tiesa, noskaidrojot, ka Misiņš tabaku nodevis Birkmanim vekselparāda dzēšanai. Kvalificējot tādos apstākļos tiesājamā nodarījumu pēc augšminētā akcīzes nolikuma (745. p.) pazīmēm, tiesa šā panta jēgumu nav pārkāpusi. Spriedumā ir attiecīgi apsvērumi, kas norāda, ka tabakas nodošana Birkmanim notikusi ārpus tabakas ražošanas vietas (plantācijas), un tiesājamais nav pierādījis pretējo. Novērtējot liecinieku Birkmaņa un Emmas Misiņš liecības pēc viņu spēka un tālsot no šo liecību apsvēruma slēdzienu par tabakas nodošanas faktu un tabakas daudzumu, kā arī tās vērtību, tiesa nav novirzījusi no Kriminālproc. lik. 141. p. nosacījumiem; tiesa nav arī pārkāpusi minētā kriminālprocesa likuma panta jēgumu, atstājot neapsvērtus Birkmaņa paskaidrojumus un tiesas sprieduma motīvus civillietā, kas izspriesta saskaņā ar Birkmaņa prasību pret Misiņu par darba algu.

Pamatojoties uz Kriminālproc. lik. 205. p., Senāts nolēmj: Kārļa Misiņa kasācijas sūdzību atraidīt.

91. 1935. g. 25. septembrī / 17. decembrī. Tiesu palātas prokurora biedra kasācijas protests par Tiesu palātas 1935. g. 5. marta

spriedumu Meiera un Faives Popļaku apsūdzībā pēc Soda lik. 49., 559. un 558. p. un Soras Popļaks un Hindas Čadovičs apsūdzībā pēc Soda lik. 49., 559., 558. un 560. p. (L. № 415.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Gubens; referē senātors F. Zilbers; atzinumu dod vīrsprokurora biedrs F. Blūms.

Pret Meieru Popļaku, Faivi Popļaku, Soru Popļaks un Hindu Čadovičs ar apsūdzības rakstu bija celtas apsūdzības: pret Meieru Popļaku par to, ka viņš, būdams izsludināts tirdzniecības procesa kārtībā ar Rīgas apgabaltiesas 1932. gada 3./10. augusta lēmumu par maksātnespējīgu parādnieku, ar nolūku izvairoties no saistību pildīšanas attiecībā uz saviem kreditoriem, 1932. gada 11. augustā, Rīgā, uzņēmies pilnīgi izdomātu vekselparāda saistību, kura pamazināja konkursa masu, parakstot kā vekseldevējs Rīgas prefektūras 1. iecirkņa aresta telpās 20 blanko vekselus par Ls 9730 un nosūtot tos savam brālim Faivem Popļakam iesniegšanai zvērinātam kurātoram un izdomātas prasības pieteikšanai pret viņu par minēto summu, t. i. Soda lik. 12. p. 2. d., 49. p. 1. punkta un 559. p. 1. d. un 558. p. 3. punktā paredzētā noziegumā; pret Faivi Popļaku par to, ka viņš, zinādams, ka viņa brālis Meiers Popļaks izsludināts par maksātnespējīgu parādnieku tirdzniecībā, nolūkā palīdzēt tam izvairoties no saistību pildīšanas attiecībā pret saviem kreditoriem, uzņemoties pilnīgi izdomātu vekselparāda saistību par Ls 9730, kura pamazinātu konkursa masu, slepeni nodevis viņam Rīgas prefektūras 1. iec. aresta telpās pudelīti tintes, spalvu un 20 vekseļu blankas ar zīmogmarkām blanko vekseļu parakstīšanai par minēto summu, lai vēlāk iesniegtu šos blanko vekseļus zvērinātam kurātoram izdomātas prasības pieteikšanai pret Meieru Popļaku, pēc kam Meiers Popļaks tiešām aresta telpās parakstīja šos 20 blanko vekseļus, t. i. Soda lik. 12. p. 2. d., 49. p. 2. punktā, 559. p. 1. d. un 558. p. 3. punktā paredzētā noziegumā; bet Soru Popļaks un Hindu Čadovičs, — ka viņas 1932. g. decembrī Rīgā pieteikušas maksātnespējīgā parādnieka Meiera Popļaka zvērinātam kurātoram izdomātas prasības — Sora Popļaks par Ls 6000 un Hinda

Cadovičs par Ls 4000, apzinoties, ka Meiers Popļaks, būdams tirdzniecības procesa kārtībā ar Rīgas apgabaltiesas 1932. gada 3./10. augusta lēmumu izsludināts par maksātnespējīgu parādnieku, minētās izdomātās vekselparāda saistības uzņēmies ar nolūku pamazināt konkursa masu un izvairīties no saistību pildīšanas pret saviem istiem kreditoriem, t. i. Sodu lik. 12. p., 560. p. 1. punktā, 559. p. 1. d. un 558. p. 3. punktā paredzētā noziegumā.

Atceļot apgabaltiesas nosodošo spriedumu. Tiesu palāta attaisnojusi minētās personas, minot šādus motīvus. Meiera Popļaka parakstītās 20 vekselu blanketes neesot nonākušas Faives Popļaka rokās, bet aresta telpu priekšniecība tās nodevusi prokuroram. Meiers Popļaks varējis tās arī pieprasīt un saņemt atpakaļ, un Faive Popļaks varējis tās arī pieņemt. Neesot nodibinājušas vekseļa attiecības, jo parakstītās blanketes nebijušas aizpildītas ar tekstu; blanketes nevarējušas nonākt līdz zvērinātam kurātoram un nevarējušas samazināt konkursa masu, jo Meiers Popļaks neesot norādījis, kam būtu tiesība rīkoties ar šiem blanko vekseliem, kādēļ lietā varētu būt runa vienīgi par nesodāmu mēģinājumu. Lietas materiālos arī trūkstot pastiprinājumu apgabaltiesas atzinumu, ka Sora Popļaks un Hinda Cadovičs savas prasības pret Meiera Popļaka konkursa masu pieteikušas tieši uz minēto 20 blanko vekselu pamata, jo pieteikumā par vekseliem nekas neesot minēts. Nopratināts 1932. gada 17. novembrī no izmeklēšanas tiesneša Meiers Popļaks liecinājis, ka no mātes Soras Popļaks un māsas Hindas Cadovičs viņš vairākkārt aizņēmis naudu veikala vajadzībām, kādēļ arī Sora Popļaks un Hinda Cadovičs savus pieteikumus varējušas pamatot uz šiem iepriekšēja izmeklējuma datiem. Palāta arī neapšaubu Soras Popļaks un Hindas Cadovičs paskaidrojumus, ka viņas tiešām aizdevušas Meieram Popļakam naudu, un lietā neesot konstatēts arī Meiera Popļaka nolūks izvairīties no saistību pildīšanas pret kreditoriem. Meiers Popļaks esot noliedzis, ka minētie blanko vekseli būtu izdoti priekš viņa mātes Soras Popļaks un māsas Hindas Cadovičs, kādēļ arī nemaz nevarējušas pamatot uz minētiem vekseliem savas pra-

sības pret Meiera Popļaka konkursa masu. Lietā trūkstot arī pierādījumu tam, ka Meiers Popļaks savu mantu noslēpis no kreditoriem, jo zvēr, kurātors Raichels liecinājis par to no Vēvera vārdiem, bet pats Vēveris šo apstākli noliedzis.

Lūkojot cauri lietas materiālus, Senats atrod sekojošo.

Sodu lik. 558. p. 3. punkts nosaka sodu, starp citu, arī tam, kas, izsludināts par maksātnespējīgu parādnieku, nolūkā izvairīties no parādu maksāšanas, uzņēmies pilnīgi vai daļai izdomātu parādu saistību, kuŗa samazina konkursa masu, bet 560. pants nosaka sodu par līdzdalību minētā noziegumā, patiesībā bezmaksas, bet āreji it ka par maksu iegūstot tādas saistības. 559. pants paredz pastiprinātu sodu, ja nodarījums izdarīts no maksātnespējīga parādnieka tirdzniecībā, kā pašam izsludinātam par maksātnespējīgu, tā arī 560. p. paredzētiem līdzdalībniekiem. 558. panta 3. punkts runā vispār par katru parāda saistību, neizņemot arī vekseļa parāda saistības. Tādēļ nav nozīmes visiem palātas apsvērumiem jautājumā par to, vai starp Meieru Popļaku un vienas puses un pārējiem līdzapsūdzētiem no otras puses bija jau nodibinājušas tieši vekseļa parāda saistības. Bet palāta nemaz nav apstājusies pie jautājuma, vai viņu starpā, pēc viņu savstarpējās vienošanās, nebija radušās vispār kādas izdomātas parāda saistības, kuŗas pamazina konkursa masu. Kā tirdznieciska apgrozība, tā arī Vekselu likums (14. p.) pazist blanko vekseli, kuŗš pārvēršas vekseli ar atpakaļēju spēku, aizpildot to ar Vekselu likuma 3. pantā paredzēto saturu. Lai vekselis stātos spēkā attiecībā uz pirmo vekselņēmēju, tas izdodams viņam no vekseldevēja (15. p.), un vekselis uzskatāms par vekseldevēja izdotu pirmajam vekselņēmējam, ja tas atrodas pēdējā valdīšanā (16. p.). Vekselis ir manta un mantas valdīšanu var iegūt un realizēt arī caur trešām personām (Vjet. civillik. 645.—648. panti). No spriedumiem redzams, ka konkrētā lietā tiesājamais Faive Popļaks atnesis uz aresta telpām un caur sargu nodevis tur ieslodzītam Meieram Popļakam 20 vekselu blanketes ar attiecīgām zīmogmarkām, kā arī pudelīti tintes un spalvu.

lai Meiers Poplaks šīs blanketes parakstītu. Pēdējais to arī izdarījis un sargam nodevis atpakaļ parakstītās blanketes izsniegšanai Faivem Poplakam. Sargs, rīkojoties abu Poplaku uzdevumā, saņemot parakstītās blanketes, nav vis nodevis tās Faivem Poplakam, bet savai priekšniecībai un tā tālāk prokuroram. Tādā kārtā, pati palāta konstatējusi, ka blanko vekselu parakstītais Meiers Poplaks tos nodevis caur trešo personu pirmajam vekselu ņēmējam Faivem Poplakam resp. parakstītie blanko vekseli izgājuši no viņu devēja rokām saskaņā ar pēdējā gribu un piekrišanu un nonākuši tieši tās pirmās rokās, kurās pats vekselu ņēmējs izraudzījis, lai nodotu blanketes parakstam un saņemtu tās parakstītas atpakaļ savā valdīšanā, izlietojot sargu par vidutāju, līdzekļi valdīšanas iegūšanai. Ar citiem vārdiem, palāta pati konstatējusi, ka pirmais vekselu ņēmējs Faive Poplaks no Meiera Poplaka parakstītās 20 vekselu blanketes saņēmis savā valdīšanā caur viņa paša uzrādīto vidutāju — trešo personu, kuŗa vekselus saņēmusi nodošanai Faivem Poplakam saskaņā ar pēdējā gribu. Ja šī trešā persona tālākā savā rīcībā vairs nav darbojusies saskaņā ar Faives un Meiera Poplaku gribu, bet novirzījusies no viņu dotiem norādījumiem, tad tas vairs nekrit svarā pie atbildes uz jautājumu, vai blanko vekselus Meiers Poplaks labprātīgi izdevis Faivem Poplakam un vai Faive Poplaks tos saņēmis no Meiera Poplaka. Tādā kārtā, palātas slēdziens, ka Meiers Poplaks parakstītos blanko vekselus nav nodevis pirmajam vekselu ņēmējam Faivem Poplakam un ka pēdējais tos nav saņēmis, runā preti pašas palātas nodibinātiem faktiem. Palātas sprieduma atzinumi, ka sargam nodotos un beidzot prokuroram nosūtītos blanko vekselus Meiers Poplaks varējis pieprasīt un saņemt atpakaļ, kā arī Faive Poplaks varējis tos nepieņemt, ir tīri teorētiski apcerējumi un palikuši nemotivēti ar konkrētās lietas uz šiem jautājumiem attiecīgo materiālu apsvērumiem, tāpat kā norādījumi, it kā šie blanko vekseli nevarējuši nonākt līdz zvērinātam kurātoram un, nonākot līdz tam, nevarējuši samazināt konkursa masu. Spriedumā minētais motīvs,

ka Meiers Poplaks neesot norādījis, kam būtu tiesība rīkoties ar šiem vekseliem, aizpildot to tekstu, neattaisno šos palātas slēdzienus. Apgabaltiesa šajā jautājumā nākusi pie pretēja atzinuma, uz Kriminālproc. lik. 779. p. pamata, ievērojot arī Faives Poplaka iepriekšējā izmeklējumā dotos paskaidrojumus un liecinieka Ikmaņa liecības par to, ka šie blanko vekseli bija domāti nodošanai Sorai Poplaks un Hindai Cadovičs par to summu, kuŗu tās pieteikušas kā prasības pret konkursa masu, šo prasības summu pierādīšanai. Nav saprotams no sprieduma motīviem, kādā loģisku slēdzienu ceļā palāta nākusi pie atzinuma, ka Sorai Poplaks un Hindai Cadovičs bijuši zināmi iepriekšējās izmeklēšanas materiāli resp. Meiera Poplaka 17. novembra nopratināšanas protokola saturs, un ka uz šā protokola satura viņas arī varējušas pamatot savus pieteikumus zvērinātam kurātoram. Šāds motīvs runā preti kriminālprocesa likumos noteiktai kārtībai par to, kas uzskatāms par lietas dalībnieku un kas var saņemt ziņas par lietā esošiem datiem. Pārkāpjot Kriminālproc. lik. 779. un 912. pantus, palāta šos tiesas izmeklēšanas materiālus nemaz nav apsvērusi un nav minējusi arī motīvus, kādēļ viņa atzīst par nepareiziem apgabaltiesas apsvērumus šajā daļā. Bet apsverot Kriminālproc. lik. 779. p. kārtībā arī šos materiālus, Tiesu palāta, raugoties pēc novērtējumiem, varēja nākt arī pavisam pie citiem gala slēdzieniem jautājumā par to, vai Soras Poplaks un Hindas Cadovičs pieteiktām pretenzijām ir sakars un kāds īsti ar minētiem blanko vekseliem, un sakarā ar to arī dažādi izšķirti jautājumus par tiesājamo vainīgumu, viņu ļauno nolūku un par to, vai minētie 20 blanko vekseli izdoti par izdomātu parādu saistību, jeb vai tāds parāds tiesām pastāvējis, kā to apgalvo tiesājamais. Šo pēdējo apgalvojumu apgabaltiesa atzinusi par nepierādītu un savu slēdzienu plaši motivējusi spriedumā. Palāta arī šajā jautājumā nākusi pie pretēja atzinuma, bet nav atspēkojusi apgabaltiesas spriedumā minētos lietas materiālu apsvērumus un uz tiem pamatotos slēdzienus attiecībā uz liecinieku Šleima Cadoviča, Kremera un Abrama Poplaka liecību ticamību sakarā ar viņu